

Arbejdsmiljøforskningsfonden & Det Strategiske Arbejdsmiljøforskningsudvalg

Til Arbejdsmiljørådet

Arbejdsmiljøforskningsfondens virke i 2011 - Redegørelse

1. Indledning

Arbejdsmiljøforskningsfonden blev etableret med satspuljeaftalen for 2003, i overensstemmelse med de anbefalinger, som Arbejdsministeriets udvalg om Arbejdsmiljøforskning gav i 2001.

Arbejdsmiljørådet har fra fondens etablering i 2003 årligt overført 10 mio. kr. frem til 2010 og fra 2011 5 mio. kr. af midlerne fra rådets sekretariat til forskningsfonden, og udpeger repræsentanter til fondens arbejde med forskningsprioritering. Som led i dette samarbejde udarbejder fonden hvert år en kort redegørelse til rådet.

2. Fondens grundlag og bevillinger

Formålet med fonden blev med satspuljeaftalen i 2003 angivet som: ”Formålet med fonden er at afhjælpe, at personer udstødes fra arbejdsmarkedet på grund af nedslidning, arbejdsulykker og arbejdsbetingede lidelser. En forøget viden om årsager og belastninger samt disses afhjælpning vil have stor betydning for arbejdsmiljøforholdene. Der er derfor behov for at styrke dansk arbejdsmiljøforskning som anbefalet af Arbejdsministeriets Udvalg om Arbejdsmiljøforskning i februar 2001.”

Det var dengang en midlertidig bevilling på 82,6 mio. kr. for perioden 2003-2006, og ved de efterfølgende satspuljeforhandlinger blev der hvert år blevet afsat flere midler til fonden.

Ved satspuljeaftalen for 2009 blev det aftalt, at Arbejdsmiljøforskningsfonden finansieres permanent med et årligt bevillingsniveau på 50 mio. kr. fra 2011. Tabel 1 viser de samlede midler, som er til rådighed fordelt på år:

Tabel 1 – Fondens midler fordelt på år

År/mio. kr.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Finansloven	59,6	62,6	51,4	52,5	52,5	52,5	52,5
Rådet	10,0	10,0	5,0	5,0	*		
I alt	69,6	72,6	56,4	57,5	52,5	52,5	52,5

* Arbejdsmiljørådet har ikke taget stilling til overførsel af midler fra 2013

3. Fondens uddeling i 2011

Arbejdsmiljøforskningsfonden består af tre udvalg: To faglige udvalg, Det Videnskabelige Arbejdsmiljøforskningsudvalg (DVU) og Udvalget for Udvikling og Udredning (UUU), som foretager den faglige bedømmelse og Det Strategiske Arbejdsmiljøforskningsudvalg (DSU), som prioriterer midlerne. Der holdes et årligt fællesmøde, hvor udvalgene drøfter fondens arbejde og tværgående problemstillinger.

Arbejdsmiljøforskningsfonden har haft to ordinære uddelingsrunder i 2011. Den første havde fire temaer: 'Viden og handling – virkemidler i arbejdsmiljøarbejdet', 'Støjbelastninger i arbejdsmiljøet', 'Psykisk arbejdsmiljø' samt 'Smerter og sygdomme i bevægeapparatet'.

Den anden havde tre temaer: 'Et nyt arbejdsliv: Nye ledelses- og organisationsformer samt nye teknologier', 'Stoffer og materialer' samt 'Arbejdsulykker'.

Endvidere har der været behandlet tre opslag med ansøgningsfrist d. 1. marts 2011 om følgende tre arbejdsmedicinske udredninger:

- Erhvervsmæssig udsættelse for PCB og udvikling af sygdomme
- Sammenhænge mellem fast natarbejde og/eller tilbagevendende natarbejde og udvikling af brystkræft (cancer mammae)
- Sammenhænge mellem lyskebrok (hernia inuinalis medialis et lateralis) og fysiske påvirkninger i arbejdslivet

Til de to ansøgningsrunder har fonden modtaget henholdsvis 47 og 50 ansøgninger, hvilket er tilsvarende for niveauet for 2010. Ansøgerfeltet består dels af en relativt fast gruppe af de etablerede miljøer inden for arbejdsmiljøforskningen, der i forvejen har en eller flere bevillinger hos fonden samt et antal nye ansøgere. Der har også i 2010 været flere genansøgninger fra forskningsinstitutioner, der ikke har en bevilling hos fonden. Dette er en positiv udvikling, der peger på, at fonden er blevet etableret som institution, der finansierer arbejdsmiljøforskning.

Generelt kan der spores en stigende tendens til genansøgninger, hvor der i 2011 har været 24 genansøgninger, hvoraf 7 har fået en bevilling. Fonden har dog ikke kunnet tilgodese alle genansøgninger indenfor de fastsatte rammer selvom flere af de genansøgte projekter har været velkvalificerede.

De støttede projekter er kort beskrevet og tematiseret i vedlagte bilag 'Liste over igangværende projekter 2003-2011' samt 'Liste over afsluttede projekter 2003-2011'. Uddelingerne til ovennævnte opslag er samlet i tabel 2:

Tabel 2 – Tilskud fra Arbejds miljøforskningsfonden 2011

Tema	Antal projekter	Beløb i mio. kr.	Pct. af samlede bevilling
Psykisk arbejdsmiljø	5	9,0	16,9
Nyt arbejdsliv	2	5,6	10,5
Kemi	4	9,3	17,3
Virkemidler	2	8,6	16,1
Muskel-skelet	2	7,5	14,0
Ulykker	2	3,8	7,1
Støj	1	4,4	8,2
Udredning	3	1,5	2,8
Ph.d.*	2	3,6	6,7
Tillægsbevilling	1	0,135	0,3
I alt	24	53,4	100,0

* Emnerne for ph.d.'erne er hhv. muskel-skelet og psykisk arbejdsmiljø

4. Status for Arbejds miljøforskningsfonden ved udgangen af 2011

Tabel 3 viser samtlige temaer, som er støttet siden fondens start og til udgangen af 2010. Som det fremgår af tabellen er der i denne periode samlet støttet 121 projekter til et beløb på 354 mio. kr. Herudover er der anvendt ca. 20 mio. kr. til administration af fonden herunder løn, honorering af de faglige udvalgte medlemmer, konferencer m.v.

Tabel 3 – Støttede projekter i perioden 2003-2011

Tema	Opslag 2003-2006	Opslag 2007-2011	Antal projekter	Mio. kr.	Pct. af samlede bevilling
Udstødelse og sygefravær	1		5	24,8	5,3
Ulykker	1	5	12	42,4	9,0
Nye teknologier	1		5	12,6	2,7
Virkemidler	2	4	18	49,3	10,4
Arbejde med mennesker	1		5	17,5	3,7
Mindre virksomheder	1		3	10,5	2,2
Psykisk arbejdsmiljø	2	5	36	103,7	22,0
Muskel-skelet	1	5	19	53,45	11,3
Støj		4	7	22,5	4,8
Nyt arbejdsliv	1	5	17	62,4	13,2
Stoffer og materialer		5	15	45,4	9,6
Viden og handling		2	3	12,7	2,7
I alt forsknings- og udviklingsprojekter			145	457,25	96,9
Udredninger*			20	14,65	3,1
I alt støttet			165	471,9	100,0

* Af disse er 13 arbejdsmedicinske udredninger samt syv udredninger bevilget af DSU

Fordelingen af støtte på temaer er afhængige af en lang række forhold. Antallet af opslag der har været på de enkelte temaer bestemmer i nogen udstrækning størrelsen af det støttede beløb og antallet af projekter for hvert tema. Temaet 'psykisk arbejdsmiljø' har således været slået op syv gange, hvilket er en af de centrale forklaringer på at temaet har modtaget størst støtte.

I perioden 2003-2006 blev temaer for fondens opslag delvist bestemt ud fra satspuljeaftalerne i forbindelse med fondens oprettelse og ved satspuljeaftalerne for 2004 og 2005. Fra 2007 og fremefter har fonden haft de samme syv brede temaer, der har været opslag på i hvert af årene. Disse temaer har været de fire prioriterede områder (arbejdsulykker, psykisk arbejdsmiljø, muskel- og skeletbesvær og

støj) samt de tværgående temaer om virkemidler og et nyt arbejdsliv. Desuden har stoffer og materialer været medtaget som tema. I udgangspunktet har der været lige mange ressourcer fordelt til hvert af de syv temaer hvert år, ca. 8 mio. kr. Den faktiske fordeling af støtte er dog sket efter konkret vurdering af projekternes arbejdsmiljørelevans.

Det skal bemærkes, at der stadig har været mulighed for at søge om støtte til projekter om udstødelse og sygefravær, typisk inden for temaerne psykisk arbejdsmiljø og muskel- skeletbesvær, ligesom der også har været mulighed for at søge om støtte til problemstillinger vedrørende mindre virksomheder inden for flere af temaerne.

Endelig skal det også bemærkes at det forholdsvist lille antal støttede projekter inden for 'støj' og delvist også 'arbejdsulykker' især skyldes et lille antal ansøgninger inden for disse to områder, som har begrænset mulighederne for at give støtte til disse to områder.

I tabel 3 er støtten fordelt i forhold til titlerne på de opslåede temaer. Selv om et projekt bevilges midler ud fra et enkelt tema, kan indholdet imidlertid godt omfatte problemstillinger inden for flere områder. Det er især projekterne bevilget inden for temaerne 'virkemidler' og 'nyt arbejdsliv', der kan indeholde problemstillinger fra de øvrige temaer.

Psykisk arbejdsmiljø er fortsat det største tema – både i relation til antal projekter og samlede støtte. Udover de ca. 104 mio. kr., som er givet i støtte til 36 projekter, så er problemstillinger vedr. psykisk arbejdsmiljø centrale i 19 projekter inden for de øvrige temaer.

Den samlede støtte til projekter i perioden fra 2003-2011 er fordelt på følgende måde på institutioner, som udfører arbejdsmiljøforskning:

Tabel 4 – Samlede støtte i perioden 2003-2011 fordelt på ansøgergrupper

Ansøgere	Antal bevilgede projekter	Bevilgede midler	Gns. bevilget pr. projekt	Pct. af samlet bevillingssum
NFA	46	152.700.000	3.319.565	33
AMK	49	145.200.000	2.963.265	31
Universiteter	41	127.900.000	3.119.512	27
AM-konsulenter	12	32.500.000	2.708.333	7
Øvrige	4	7.100.000	1.775.000	2
I alt *	152	465.400.000	3.061.842	100

* Oversigten har ikke medtaget 13 arbejdsmedicinske udredninger med en samlet bevilling på kr. 6,4 mio.

Fonden besluttede i 2007 at styrke sin indsats for forskeruddannelse på arbejdsmiljøområdet bl.a. ved at muliggøre, at ph.d.-studerende kan søge om midler inden for alle strategiens temaer. Fonden har således i 2011 støttet ni ph.d.'er.

5. Forskningsresultater

Der er i 2011 afsluttet følgende 14 projekter:

1. *Psykosocialt arbejdsmiljø, psykisk helbred og arbejdsevne*, NFA
2. *Relationers betydning for trivsel og forandring*, DACAPO Teateret
3. *Det grænseløse arbejdes grænseløshed – i et gerontologisk perspektiv*, COWI A/S

4. *NANOKEM – Nanopartikler i farve- og lakindustrien; eksponering og toksiske effekter*, NFA
5. *Stress, nye ledelsesformer og intervention – grænseløst arbejde i offentlige organisationer*, DPU
6. *På tværs af nye samarbejdskoncepter – udvikling af arbejdsmiljøvenlige byggeprocesser*, Statens Byggeforskningsinstitut
7. *Udvikling af case-referentdesignet på bevægeapparatsområdet: Arbejdsrelaterede risikofaktorer for ulnarisneuropati og lignende besvær i hånd og underarm*, AMK Herning
8. *Forebyggende intervention mod nedslidning på arbejdspladsen for langsigtet effekt (FINALE)*, NFA
9. *Mening som arbejdsmiljøfaktor i ældreplejen*, RUC
10. *Musikersundhed, lyd og hørelse*, Arbejds- og miljømedicinsk klinik OUH
11. *Generende støj i storrumskontorer*, COWI A/S
12. *Ikke-høreskadende støj og mental træthed i koncentrationskrævende arbejde*, NFA
13. *Integreret ulykkesforebyggelse – på tværs af brancher og virksomhedsstørrelser*, AMK Herning
14. *Odder-projekt fase 2 – Intervention over for smerter i ryg, led og muskler vha. ”Stepped Care”-indsats*, AMK Herning¹

Projektresuméer bliver efterfølgende fremsendt til rådet. Projekterne bliver fremsendt til rådet med en kort beskrivelse af DSU's kommentarer. Desuden vil DSU bemærke om udvalget vil foreslå en drøftelse af projekterne eller om de blot fremsendes til orientering.

Desuden er der i 2011 afsluttet tre arbejdsmedicinske udredninger:

- *Arbejdsbetingede sygdomme i hånd og underarm. En systematisk litteraturgennemgang*, AMK Bispebjerg
- *Correlation between inguinal hernia (lateral and medial inguinal hernia) and work-related mechanical exposures*, AMK Herning
- *Association of Work with Deep Venous Thrombosis in the legs – a literature review of the evidence*, AMK Bispebjerg

Nye rammer for fonden

Ny strategi for fonden 2012-2013

Fonden har udarbejdet en revideret strategi for perioden 2012-2013, der er baseret på rammerne af regeringens 2020-strategi for arbejdsmiljø. Strategien søger at styrke arbejdsmiljøforskningen ud fra de prioriterede områder i regeringens 2020-plan for arbejdsmiljøindsatsen, samt være opdateret i forhold til ny forskning på arbejdsmiljøområdet og arbejdsmarkedets udvikling.

Der er i strategien taget hensyn til den i 2020 forventede samfundsmæssige udvikling, og der er samtidig set på indenfor hvilke områder, der mangler specifik viden.

Fonden vil styrke forskning og udvikling i arbejdsmiljøet, herunder følgende typer af forskning og udvikling:

¹ Projektet blev afbrudt. Se bilag 'afsluttede projekter 2011' side 3 for uddybende beskrivelse.

- Arbejdsmiljøfaktorernes betydning for sikkerhed, sundhed, trivsel og velfærd
- Arbejdsmiljøindsatser på virksomheds-, branche- og samfundsniveau
- Den samfundsmæssige udviklings betydning for arbejdsmiljøet

Strategien er fokuseret på de tre prioriterede områder ulykker, psykisk arbejdsmiljø og muskel- og skeletbesvær i arbejdsmiljøet samt virkemidler i arbejdsmiljøet. Strategien lægger desuden vægt på at forskningsresultater bliver formidlet både forskningsfagligt og så bredt som muligt.

Udover temaerne arbejdsulykker, psykisk arbejdsmiljø og muskel- og skeletbesvær rettede den tidligere strategi sig desuden mod temaerne 'stoffer og materialer', 'nye ledelses- og organisationsformer samt nye teknologier', og 'støj'. Til forskel fra strategien for 2009-2011 er den kommende strategi målrettet de nye arbejdsmiljøprioriteringer.

Den tidligere strategi beskrev under hvert tema en række eksempler på forskningsproblemstillinger, hvilket er undladt i den kommende strategi for i stedet at præcisere de ønskede forskningsområder i de konkrete opslag.

I relation til 2020-planen var det besluttet, at Dansk Center for Nanosikkerhed skulle oprettes i 2012. Fonden havde derfor et opslag herom i 2011. Efterfølgende har NFA fået bevilget midler til at oprette centeret.

Formidling af forskningsresultater

En væsentlig opgave for fonden er at sikre, at resultater fra de støttede projekter bliver formidlet, og der er i 2007 påbegyndt et arbejde med en formidlingsstrategi, der har 2 omdrejningspunkter:

- Den direkte formidling i relation til de enkelte projekters gennemførelse
- Fondens spredning af/orientering om projekterne til relevante målgrupper/brugere

Projekterne indeholder en formidlingsplan, der revideres ca. et halvt år, før projektet er færdigt. Fonden lægger ved vurderingen stor vægt på, at projekterne indeholder en gennemarbejdet formidlingsplan, der tydeligt viser, hvordan projektet tænkes formidlet og gjort tilgængeligt for mulige interessenter og brugere af projektets resultater. Fonden stiller krav om, at forsknings- og udviklingsresultater gøres offentligt tilgængelige med henblik på, at resultaterne kan anvendes som en del af grundlaget for arbejdsmiljøindsatsen. I forbindelse med projektafslutning skal alle projekter vurdere, hvordan projektets resultater på kort og lang sigt kan bidrage til at forbedre arbejdsmiljøet.

I den nye strategi for 2012-2013 er der på baggrund af flere drøftelser i DSU sat yderligere fokus på forskningsformidling ved at skelne mellem den formidling som forskerne skal foretage og så den mere populære form for formidling. DSU har i udarbejdelsen af strategien lagt vægt på at formidlingen kan ske gennem flere kanaler, f.eks. ved at få forskningen formidlet mere bredt gennem mere almindelige og populære kanaler. DSU har med dette haft fokus på, at projektresultaterne bliver oversat fra en akademisk terminologi til en anvendelsesorienteret terminologi.

Projektintern formidling

Formidlingen er forskellig alt efter projektets art og karakter. I mange projekter foregår der således en formidling som en integreret del af selve projektet, f.eks. i forhold til deltagende virksomheder. Herudover vil en betydelig formidling fra projekterne ske som videnskabelige artikler og/eller relevante

faglige tidsskrifter. En lang række af de støttede projekter er blevet formidlet på forskellige konferencer, fagblade, aviser og tv.

Møder med branchearbejdsmiljøråd

Ved de regelmæssige møder mellem AT og BAR har fonden præsenteret afsluttede og igangværende projekter, som forventes afsluttet inden for et år, og som vurderes at have relevans for det pågældende BAR. Formålet med at informere BAR'ene om relevante branchespecifikke igangværende og afsluttede forsknings- og udviklingsprojekter er at gøre rådene opmærksomme på de potentielle muligheder for anvendelse af projektresultaterne og opfordre dem til at tage stilling til om de kan anvende nogle af resultaterne. På nuværende tidspunkt overvejes det om en anden formidlingsmodel er mere hensigtsmæssig.

Fondens årskonference

I 2011 blev 12 af de afsluttede projekter præsenteret på fondens årskonference. Den kortfattede og koncentrerede formidling med fremhævelse af hovedresultater synes fortsat at være en god formidlingsform for både forskerne og deltagerne.

På konferencen var der endvidere en postersession med deltagelse af 24 af de uafsluttede projekter. Ca. 120 personer fra arbejdsmarkedets organisationer, BAR og arbejdsmiljøprofessionelle deltog i årets konference.

Udkastet til fondens kommende strategi for 2012-2013 var desuden et emne for drøftelse på konferencen. Der blev holdt et oplæg fra BAR-siden og et fra forskningssiden med efterfølgende bidrag fra tilhørerne, som blev taget med i overvejelserne om den endelige strategi.

Videncentrets formidling

Samarbejdet med Videncentret er et vigtigt led i formidlingsstrategien. I relation til nye projekter bliver centret orienteret om projektbeskrivelsen og formidlingsplanen. For afsluttede projekter sendes projektrapporten. Videncentret foretager desuden en journalistisk vurdering af de forskellige projekter i forhold til at omtale dem i tidsskriftet Arbejdsmiljø og laver interviews med forskere og beskriver projekternes perspektiver og resultater.

Det er også aftalt med Videncentret, at de på deres hjemmeside har et afsnit for fondens projekter og her er der mulighed for at blogge med forskerne. Hvert projekt bliver desuden beskrevet med en artikel.

Samarbejdet på sekretariatsniveau mellem Arbejdsmiljøforskningsfonden og Arbejdsmiljørådets sekretariat er fortsat i 2011.

Evaluering af Arbejdsmiljøforskningsfonden

I foråret 2011 blev evalueringen af fonden afsluttet og evalueringens konklusioner var overvejende og i alt væsentligt positive. Rapporten beskriver f.eks.:

”Samlet set står dansk arbejdsmiljøforskning stærkt, og Fonden har haft en afgørende rolle i denne positive udvikling. Med beskedne, mindre justeringer vil man kunne få lidt mere ud af de forskningsmidler, man råder over. Med få ændringer kan man sikre en langsigtet, gunstig udvikling med den rette infrastruktur i form af viden, uddannelse, adgang til data og målinger. Hvis denne infrastruktur og fondsmidler står

til rådighed for veluddannede arbejdsmiljøforskere, vil Danmark også i fremtiden være godt rustet til at yde evidensbaseret rådgivning på arbejdsmiljøområdet.”

Derudover har evalueringen også givet anledning til en række anbefalinger om ændringer af fondens prioriteringer og praksis på bestemte punkter. DSU har overvejet og vurderet anbefalingerne og nedenstående liste er en kort oversigt over *anbefalingerne* og DSU's vurdering heraf, hvilke også på et tidligere tidspunkt er blevet præsenteret for rådet.

1. *Fonden bør sikre kontinuiteten i forskningen og oprette en postdoc-ordning*
DSU ønsker at fastholde prioriteringen af ph.d.-projekter. En prioritering af postdoc på bekostning heraf finder man ikke mulig indenfor den eksisterende ramme.
2. *Brugerne af forskningsresultaterne bør få en mere aktiv rolle i formulering af emner til ansøgningsrunder*
I forbindelse med udarbejdelsen af den kommende strategi blev strategien præsenteret på Fondens årlige konference og deltagerne havde mulighed for at komme med bemærkninger, der blev taget med i overvejelserne om den endelige strategi.
3. *Styrkelse af formidlingsdelen på flere fronter*
 - Det kan overvejes at stille krav om formidlingsmøde for det enkelte projekt
 - Vurdering af formidling kan indgå i udredning om psykisk arbejdsmiljø
 - Aftalen med Videncenter for Arbejdsmiljø om formidling kan evt. revideres
4. *Fonden bør anvende eksperter fra øvrige nordiske lande som medlemmer af de faglige udvalg*
DSU tager anbefalingen til efterretning.
5. *Fonden bør sammenlægge de to faglige udvalg til ét og dermed forenkle Fondens udvælgelsesproces*
Udvalget kan ikke tilslutte sig at sammenlægge de to udvalg.
6. *Det bør overvejes om udredningsarbejde kan udføres som bestillingsarbejde og ikke gennem opslag*
DSU vil undersøge om det er muligt at udføre indenfor rammerne af udbudsreglerne, herunder BM's egne udbudsregler.
7. *Det bør overvejes at indføre site visits til udvalgte projektgrupper, særligt ved store projekter og projekter med kontroversielle emner*
DVU vurderer, at dette vil være relevant med projekter, der skiller sig særligt ud.
8. *Fonden bør bidrage til større internationalisering, f.eks. med udveksling af ph.d.'er og påvirke andre fondsinstanter i Norden og EU*
Fonden har for nuværende ikke ressourcer til at støtte en internationalisering af dansk arbejdsmiljøforskning.

Plan/overvejelser for 2012

I 2012 skal det videnskabelige udvalg og udredningsudvalget have nye medlemmer, hvilket er i overensstemmelse med reglerne for medlemskab af udvalget. For UUU's vedkommende bliver alle medlemmer nye, mens det kun gælder for nogle af medlemmer i DVU. DSU fortsætter med de nuværende medlemmer.

Det bestræbes at søge de nye medlemmer også fra udenfor Danmarks grænser, nærmere bestemt Sverige og hermed sikre en faglig diversitet, samt minimere risikoen for inhabilitet i forhold til, at udvalgsmedlemmerne er medansøgere på fondsprojekter. Dette vil også blive tilstræbt med et fast panel af eksterne bedømmere.

Eftersom nanocenteret anvender 30 mio. kr., svarende til lidt mere end det halve af bevillingen for 2012, har fonden besluttet kun at have ét opslag i 2012. Der forventes at være ansøgningsfrist i september.

Vedlagt

- ./ Tematiseret liste med igangværende projekter i 2011
- ./ Tematiseret liste med projekter afsluttet i 2011

ARBEJDSMILJØFORSKNINGSFONDEN

Liste over igangværende projekter

Marts 2012

Projekttitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
TEMA: Udstødelse og sygefravær		
<p>Titel: Udvikling af metoder til og modeller for effektvurdering af virksomhedsrelateret tilbagevenden til arbejdet initiativer for sygemeldte med psykiske problemer Ansøger: NFA 1 ph.d.</p> <p>Projektet vil udvikle modeller og metoder for effektvurdering af virksomhedsrelateret TTA-initiativer. Projektet udgør en forskningsmæssigt overbygning til interventionsprojekter som finansieres af Forebyggelsesfonden. Videre er det hensigten at projektet skal knytte an til andre NFA-projekter finansierede af Forebyggelsesfonden angående TTA.</p>	06-12	1,4
<p>Titel: Longitudinelt risikoværktøj for sygefravær Ansøger: Folkesundhedsvidenskab, KU</p> <p>Projektets formål er at udvikle et værktøj for risikovurdering af langvarigt sygefravær, førtidig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, arbejdsløshed og tilbagevenden til arbejde. Risikovurderingen bygger på forløbsanalyse af oplysninger om sociale ydelsesudbetalinger, sygefravær, arbejdsmiljøfaktorer og arbejdsmarkedsforhold.</p>	07-12	2,4
<p>Titel: Arbejdsliv efter hjertesygdom Ansøger: AMK Herning</p> <p>Projektet vil ved at følge godt 1500 hjertepatienter kunne belyse årsager for fornyet hjertesygdom, for tilbagevenden til arbejde samt for forbliven i arbejde. Tidligere studier har primært undersøgt sociale, psykologiske og arbejdsrelaterede prædiktorer for hjertesygdom, men ingen har undersøgt arbejdsrelaterede prædiktorer for fornyet hjertesygdom i større kohorter, og med longitudinel follow-up. Projektet vil gøre det muligt at forebygge udstødning af arbejdsmarkedet af denne potentielt svage og udsatte gruppe.</p>	09-12	1,0

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
<p>Titel: Effektivisering af intervention rettet mod belastningsreduktion og genoptagelse af arbejde</p> <p>Ansøger: AMK Herning 1 ph.d.</p> <p>Projektets formål er at evaluere effekten af en intervention rettet mod sygemeldte personer og deres arbejdspladser. Der er tale om sygedagpengeklienter fra Herning og Ringkøbing – Skjern kommuner, der er sygemeldt med baggrund i psykiske problemer.</p>	10-12	1,6
<p>Titel: Et nyt redskab til at måle arbejdsevnen både i klinisk arbejde og på befolkningsniveau</p> <p>Ansøger: Folkesundhedsvidenskab, KU</p> <p>Projektets formål er at udvikle et nyt redskab til at måle arbejdsevne. I projektet undersøges interaktionen mellem forskellige arbejdskrav og helbredsmæssige ressourcer og betydningen heraf for subjektiv arbejdsevne, sygefravær og tidlig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.</p>	10-12	2,9
I alt for 'udstødelse'		9,3
Tema: Virkemidler i arbejdsmiljøet		
<p>Titel: Center for forskning i arbejdsmiljøindsatser og virkemidler – CAVI</p> <p>Ansøger: NFA</p> <p>Formålet med projektet er at skabe grundlag for en mere effektiv arbejdsmiljøindsats på samfunds- og virksomhedsniveau. Det sker gennem udvikling af forskningsbaseret viden om, hvordan samfundsmæssige virkemidler i arbejdsmiljøet omsættes til forandringer i virksomhederne, som kan føre til et bedre arbejdsmiljø. Virkemiddelforskning på arbejdsmiljøområdet har hidtil været spredt og præget af metodiske vanskeligheder. Projektets ambition er at skabe et forskningsmæssigt gennembrud i vurdering af forskelligartede virkemidler på arbejdsmiljøområdet.</p>	08-15	7,2
Titel: Virkemidler til sikker håndtering af nanomaterialer	12-12	1,4

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
<p>Ansøger: DTU</p> <p>Projektet har til formål at udarbejde et empirisk forankret sæt af anbefalinger til hvilke virkemidler, der målrettet kan bidrage til en opbygning af videnskabeligt baseret risikobevindsthed og kompetence til at anvende nanomaterialer sikkert på en række forskellige typer arbejdspladser.</p>		
<p>Titel: Reduktion af stress og sygefravær blandt patienter med arbejdsbetingede belastnings- og tilpasningsreaktioner henvist til Arbejdsmedicinsk klinik: En randomiseret kontrolleret undersøgelse Ansøger: AMK Herning</p> <p>Projektet er et prospektivt randomiseret kontrolleret studie med follow-up af stresshåndteringsintervention overfor patienter, der er sygemeldte pga. stresssymptomer, og af egen læge er henvist til de arbejdsmedicinske klinikker i Skive og Herning. Projektet involverer 120 patienter.</p>	11-10	1,1
<p>Titel: CSR og arbejdsmiljø i mindre virksomheder Ansøger: NFA 1 ph.d.</p> <p>Formålet med projektet er at udvikle viden om og metoder til målrettet arbejdsmiljøindsats gennem Corporate Social Responsibility. Dette gøres ved at undersøge arbejdsmiljøaktiviteter i mindre virksomheder ud fra forskellige grunde til CSR-engagement: krav fra store kunder, brancheinformation eller værdibaserede tilgange. Der udarbejdes modeller målrettet til forskellige typer virksomheder og til at forbedre leverandørkrav og brancheinformation om CSR.</p>	08-11	4,8
<p>Titel: Ledelsesbaseret Intervention i Entreprenørers SikkerhedsEngagement (LIESE) Ansøger: NFA</p> <p>Dette projekts overordnede formål er, at afprøve et virkemiddel, der involverer virksomhedernes øverste ledelse, til forebyggelse af arbejdsulykker i bygge- og anlægsbranchen. Virkemidlet bygger på forskning i sikkerhedsklima, der viser at kommunikation og interaktion om arbejdssikkerhed i linjeorganisationen og mellem ledelse og medarbejdere.</p>	12-10	3,4

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
<p>bejdere, er helt afgørende for den sikkerhed, der kan opnås på en arbejdsplads. I projektet er sikkerhedskoordinator tiltænkt en nøglerolle i forhold til dette virkemiddel.</p>		
<p>Titel: Arbejds miljøhensyn i projektering og planlægning Ansøger: DTU</p> <p>Projektets formål er at udvikle og afprøve metoder og fremgangsmåder til at udvikle en ny dialogbaseret designpraksis hos arkitekter og rådgivende ingeniører med henblik på, at hensyn til arbejdsmiljø og brugere bliver en integreret del af projektering og planlægning tidligt i processen.</p>	12-12	3,8
<p>Titel: Fysiske arbejds krav og fitness- betydningen for hjertekarsygdom Ansøger: NFA</p> <p>Projektets overordnede formål er at skabe ny viden, der kan bidrage til at besvare det grundlæggende spørgsmål: Hvorfor øger hård fysisk aktivitet i arbejde risikoen for hjertekarsygdom, når fysisk aktivitet i fritiden virker beskyttende ?. Projektet kombinerer årsagssøgende epidemiologisk forskning og løsningsorienteret interventionsforskning, der giver mulighed for, at projektet kan give resultater, der kan anvendes til konkret forebyggelse af hjertekarsygdom blandt erhvervsaktive med høje fysiske arbejds krav.</p>	07-13	3,8
<p>Titel: Unges arbejdsmiljø. En kortlægning af arbejdsmiljøets betydning for unges helbred, valg (og fravalg) af erhvervsuddannelser samt arbejdsmarkedstilknøytning. Ansøger: AMK Herning 1 ph.d.</p> <p>Projektet vil via en spørgeskemabaseret kohorteundersøgelse belyse unges arbejdsmiljø i et bredt perspektiv. Der fokuseres på følgende tre områder: 1) prædiktorer for unges arbejdsulykker, 2) betydningen af arbejdsmiljø for valg af uddannelse samt for frafald på erhvervsuddannelse og professionsbacheloruddannelse, 3) konsekvenser af mobning i skolen og på arbejdspladsen for unges helbred, uddannelse og arbejdsmarkedstilknøytning.</p>	08-13	4,1
<p>I alt for 'virkemidler'</p>		29,6

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
Tema: Nye teknologier, nye organisations og ansættelsesformer og arbejdsliv		
<p>Titel: Relationel koordinering i hverdagsrehabilitering (REKOHVER) Ansøger: TeamArbejdsliv</p> <p>Projektets overordnede formål er at undersøge de arbejdsmiljømæssige aspekter af en ny tilgang til ydelserne i den kommunale ældrepleje. Denne tilgang, hvor der er fokus på at øge både kvalitet og effektiviteten i ældreplejen går under fællesbetegnelsen "hverdagsrehabilitering" og breder sig med stor hast i de danske kommuner, mange steder i tilknytning til større organisationsændringer. Projektet vil gennemføre en systematisk erfaringsindsamling i en række kommuner, som er i gang med implementering af hverdagsrehabilitering. Projektet vil udvikle og afprøve en metode til måling af arbejdsmiljøet, herunder specielt samarbejdsrelationerne. På baggrund heraf vil projektet udvikle guidelines og idékatalog for, hvordan implementeringen af hverdagsrehabilitering kan ske under hensyntagen til koordineringsbehovet og medarbejdernes trivsel.</p>	12-13	2,0
<p>Titel: Midt om natten Ansøger: NFA 1 ph.d.</p> <p>Det overordnede formål med projektet er at undersøge, hvad antallet af nattevagter i træk betyder for risikoen for sygdom. Projektet anvender akutte reaktioner f.eks. søvn og døgnrytmeforstyrrelser til at vurdere konsekvensen af at arbejde hhv. 2, 4 og 7 nætter i træk – både mens natarbejdet står på og i dagene efter. De akutte reaktioner bruges som tilnærmede mål for risikoen for senere udvikling af hjerte- og stofskiftesygdomme. Politiet og Politiforbundet har givet tilsagn om at deltage i projektet.</p>	12-14	3,6
<p>Titel: Arbejdspladskonflikter, kompetenceudvikling i konflikthåndtering og organisatorisk læring Ansøger: NFA</p> <p>Et phd-projekt, der har til formål at undersøge konflikter på arbejdspladsen; hvordan de opstår og udvikler sig samt hvordan de involverede parter håndterer dem. Endvidere vil projektet undersøge, hvordan læring og kompetence-</p>	04-11	1,6

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
udvikling i konflikthåndtering kan omsættes i praksis og hvilken betydning det har for samarbejdskultur og arbejdsklima.		
<p>Titel: Prioriteret arbejdstid Ansøger: NFA</p> <p>Prioriteret arbejdstid forstået som selvvalgt arbejdstid er en ny form for indflydelse på tilrettelæggelsen af egen arbejdstid, som er ved at vinde udbredelse. Formålet med projektet er at belyse forskelligartet praksis og positive såvel som negative konsekvenser af prioriteret arbejdstid. Projektet bidrager med ny viden herunder anbefalinger om arbejdsmiljørigtig arbejdstidstilrettelæggelse, som kan anvendes af både rådgivere samt medarbejdere og virksomheder, der overvejer at indføre prioriteret arbejdstid.</p>	03-11	4,0
<p>Titel: Trivsel, produktivitet og selvledelse Ansøger: NFA</p> <p>Projektet undersøger hvad udviklingen mod selvledelse betyder for forholdet mellem trivsel, ledelse, produktivitet og arbejdsmiljøet. Inden for 3 brancher/områder (finanssektor, globalt orienterede koncerner og folkeskolen) undersøges ændringer mod ledelsesformer der motiverer og måler medarbejderne, værdibaseret ledelse hvor medarbejdernes personlighed og identitet er en ressource samt ændringer hvor medarbejderne skal afveje sin følelsesmæssige investering.</p>	04-11	4,8
<p>Titel: Globalisering, omstillingspres og psykisk arbejdsmiljø Ansøger: Region Nordjylland 1 ph.d.</p> <p>Projektets formål er at undersøge, hvordan globaliseringen og krav til virksomheders omstilling påvirker det psykiske arbejdsmiljø og individers mentale sundhed. Studiet vil undersøge de komplekse relationer imellem ydre krav på virksomheds- og personniveau samt mestringsstrategier på individuelt og kollektivt (virksomheds) niveau.</p>	12-11	4,2
<p>Titel: Psykisk arbejdsmiljø mellem selvledelse og standardisering</p>	04-12	3,9

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
<p>Ansøger: RUC</p> <p>Formålet er at se på, hvordan selvledelse og standardisering påvirker arbejdsmiljøet. Det er tesen, at standardiseringsteknikken og faglighed har betydning. I projektet undersøges, hvordan selvledelse og standardisering udmøntes og spiller sammen. Hvilken rolle teknologi og faglighed spiller i forskellige sektorer, og hvordan arbejdsmiljøet påvirkes? Hvordan standardisering og selvledelse kan føre til et godt arbejdsmiljø? Der udvikles anbefalinger til, hvordan "oversættelse" af standardiseringsteknologier kan gennemføres og understøttes således, at arbejdsmiljøet inddrages.</p>		
<p>Titel: Styreformer, social praksis, psykisk arbejdsmiljø og trivsel i den danske ældrepleje Ansøger: NFA 1 ph.d.</p> <p>Dette projekt vil besvare tre spørgsmål i relation til arbejde i ældreplejen: 1) Sammenhæng mellem oplevelse af psykisk arbejdsmiljø og oplevelse af BUM-organisering. 2) Medarbejdernes reaktion på alternativ organisering til BUM. 3) Kan organisatoriske ændringer medføre et forbedret psykisk arbejdsmiljø. Det første spørgsmål besvares ud fra analyse af eksisterende/nye spørgeskemaoplysninger. Oplysning om oplevelse af BUM fra 2006 og om oplevelse af psykisk arbejdsmiljø fra 2009. De to andre spørgsmål besvares ud fra et interventionsprojekt i Haderslev kommune.</p>	12-11	1,6
<p>Titel: Resultatmålingers betydning for det psykiske arbejdsmiljø i den offentlige sektor Ansøger: DSU</p> <p>Projektet vil undersøge betydningen af den øgede brug af resultatindikatorer for det psykiske arbejdsmiljø i den offentlige sektor. Projektet fokuserer på personalegrupper inden for undervisning, socialt arbejde og sundhed. Et særskilt formål er at udvikle nye metoder og analyserammer.</p>	06-13	3,4
<p>Titel: Participatorisk intervention baseret på kognitiv teori til forbedring af det psykiske arbejdsmiljø. Ansøger: NFA</p>	12-12	3,9

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
<p>Projektet vil undersøge, hvordan den såkaldte "Risk-Management" metode kan bruges i en dansk sammenhæng mhp positiv udvikling af det psykosociale arbejdsmiljø og reduktion af sygefravær og personaleomsætning. Projektets konkrete objekt er et udviklingsprojekt hos Post Danmark, som har modtaget støtte fra Forebyggelsesfonden til at finansiere virksomhedsdelen.</p>		
<p>Titel: Helbredskonsekvenser af lysmiljøet ved indendørsarbejde og natarbejde LUXAR Ansøger: AMK Aarhus 1 ph.d.</p> <p>Det overordnede formål er at undersøge om lysmiljøet ved indendørs arbejde og natarbejde har helbredsmæssige konsekvenser: 1) Om udsættelse for lave niveauer af lys om dagen ved indendørsarbejde giver forøget risiko for depression, søvnforstyrrelser og almensymptomer. 2) Om udsættelse for høje niveauer af lys om natten ved natarbejde giver forøget risiko for brystkræft. 3) Om udsættelse for lave niveauer af lys ved indendørsarbejde og høje niveauer af lys ved natarbejde ændrer den biologiske døgnrytme.</p>	07-14	5,0
<p>Titel: Trivsel i teams – mellem organisation, relationer og faglighed Ansøger: DTU</p> <p>Projektets overordnede formål er at bidrage til at forbedre trivslen på arbejdspladser og organisationer, hvor team og projektorganisering indgår som en del af de nye ledelsesformer. Projektets antagelse er, at hvis vi skal begribe de nye arbejdsmiljøproblemer, som opstår i forbindelse med de nye samarbejdsformer, må vi fokusere på den omfattende forandring i relationerne til kolleger og til ledelse. Forandringerne kan ikke simpelt forstås som stigende individualisering. Snarere må de forstås som nye fællesskabsformer, som ikke entydigt knytter sig til fag eller position i hierarkiet, og som ofte er mere tvetydigt og konfliktfyldt.</p>	12-13	3,7
<p>I alt for 'nyt arbejdsliv'</p>		41,7
<p>TEMA: Ulykkesforebyggelse</p>		
<p>Titel: Kvalitet og ArbejdsMiljørigtig Projektering i bygge- og anlægsbranchen – med Særlig Fokus på Ulykkesfore-</p>	02-15	1,8

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
<p>byggelse (KAMP-SFU) Ansøger: DTU</p> <p>Projektets overordnede formål er at undersøge inddragelse af arbejdsmiljøhensyn i projekteringsfasen og integreret med kvalitetsindsatsen, som virkemiddel for at opnå en højere grad af sikkerhed i bygge- og anlægsbranchen – og herigennem forebygge arbejdsulykker. Forskningsprojektet retter indsatsen direkte mod design- og projekteringsprocesserne ud fra en række hypoteser om, at arbejdsmiljøproblemer på udførselsstederne kan forebygges gennem bedre planlægning i de tidlige faser i bygge- og anlægsbranchen, og at ulykker forebygges ved at skabe sikkerhed.</p>		
<p>Titel: Forbigående risikofaktors betydning for arbejdsulykker i risiko-brancher Ansøger: AMK Herning 1 ph.d.</p> <p>Projektet er et 3-årigt case-crossover studie af incidente arbejdsrelaterede skadestuebehandlede ekstremitetsskader i fire højrisikobrancher: bygge- og anlægsbranchen, landbruget, jern- og metalindustrien, og industrislagteri. Formålene med projektet er at 1) identificere hvilke forbigående risikofaktorer, der har betydning for arbejdsulykker, som har medført ekstremitetsskader; 2) vurdere hvorvidt forbigående risikofaktorer, har større betydning for arbejdsulykker på midlertidig/skiftende arbejdspladser end på faste arbejdspladser; 3) afprøve case-crossover designet indenfor arbejdsulykkesforskningen.</p>	12-14	2,0
<p>Titel: Ulykker og sikkerhedspraksis i Bygge- og Anlægsbranchen Ansøger: AMK Herning 2 ph.d.</p> <p>Det overordnede formål med dette projekt at udvikle en interventionsstrategi rettet mod forebyggelse af arbejdsulykker. Grundlaget for denne interventionsstrategi er en analyse af årsager til arbejdsulykker i BA-branchen og en analyse af udviklingen i risikoforståelse og sikkerhedspraksis i BA-branchen hos både lærlinge og erfarne arbejdere.</p>	12-11	5,9

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
<p>Titel: Udredning af årsagerne til udviklingen i anmeldte arbejdsulykker i perioden 1997-2007 Ansøger: NFA</p> <p>Det er projektets formål at udrede årsagerne til udviklingen i anmeldte ulykker i perioden 1997-2007, hvor udviklingen er vendt fra en generelt faldende tendens til en betydelig stigning, der i flertallet af brancher sætter ind i perioden mellem 2002 og 2004.</p>	06-10	1,9
<p>Titel: Sikkerhedskultur og anmeldepraksis på danske skibe i Dansk Internationalt Skibsregister Ansøger: Center for Maritim Sundhed og Sikkerhed</p> <p>Projektet vil give kvalitative svar på hvorfor danskere i visse situationer klarer sig dårligere – og filippinere bedre - end andre nationaliteter i internationale statistikker ved bl.a. at inddrage sociale, kulturelle og strukturelle faktorer. Samtidig vil projektet kvalificere vores viden om arbejdsmiljøets kulturelle dimensioner, som er blevet et aktuelt spørgsmål på grund af et stigende antal multikulturelle arbejdspladser, også i landbaserede erhverv som transport og rengøringsbranchen.</p>	03-13	2,8
<p>Titel: Maskulinitet og arbejdsulykker Ansøger: AAU</p> <p>Projektet vil undersøge sammenhængen mellem maskulinitet (kønsidentitet) og arbejdsulykker inden for 2 brancher; svineslagterier samt brand- og redningstjeneste, der er udvalgt på baggrund af høj ulykkesincidens tillige med en god registrering af ulykker samt at tidligere studier har vist, at de domineres af forskellige maskulinitetsidealer. Et centralt spørgsmål i projektet er at undersøge, hvordan forskellige maskulinitetsidealer påvirker arbejdsmiljøet i enten positiv eller negativ retning.</p>	12-12	4,0
<p>Titel: SAFU – Sikkert arbejde for unge Ansøger: NFA, DPU og AMK Herning</p> <p>Projektet vil skabe viden om de faktorer, der har betydning for unges overhyppighed af arbejdsulykker, samt om de bagvedliggende mekanismer, der kan tages fat i for en målrettet indsats i forebyggelse af ulykker i denne mål-</p>	12-13	2,6

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
<p>gruppe. Projektet tager derfor udgangspunkt i følgende forskningsspørgsmål: 1) Er unge i deres arbejde udsat for en større risiko end deres ældre kolleger? 2) Kan unges øgede risiko for arbejdsulykker forklares med, at de er mere uerfarne og risikovillige end deres ældre kolleger? 3) Hvilke forhold i unges arbejde bidrager til, eller er en barriere for, at unge arbejdstagere udvikler en hensigtsmæssig og sikker risikoadfærd?</p>		
<p>Titel: Minimering af ulykkesrisici for migrantarbejdere beskæftiget i byggebranchen og primærlandbrug Ansøger: COWI, Frydendal Consult og KU</p> <p>Projektets formål er at etablere viden om migrantarbejdernes arbejdssituation i Danmark og på den baggrund udarbejde et værktøj, der kan fremme iværksættelse af ulykkesforebyggende initiativer direkte målrettet migrantarbejdere. Projektet stiller følgende spørgsmål: 1) Hvilke former for ekspertise bringer migrantarbejdere i spil i forhold til at undgå ulykker? 2) Hvilke faktorer har indflydelse på migrantarbejdernes praktisering af ansvarlighed ift. ulykker? 3) Hvilke kanaler er mest hensigtsmæssige at anvende til at bibringe migrantarbejdere viden om ulykkesforebyggelse og i hvilken form formidles denne viden mest hensigtsmæssigt?</p>	12-12	2,3
<p>Titel: Test og udvikling af Ergonomisk Valuestream Mapping (ErgoVSM) Ansøger: DTU</p> <p>ErgoVSM er en metode som kombinerer ergonomisk analyse med value stream mapping og som netop har potentialet til at skabe rationalisering uden negative konsekvenser for arbejdsmiljøet. Det er projektets formål at evaluere og videreudvikle ErgoVSM i sundhedssektoren gennem følgende forskningstemaer: 1) Giver ErgoVSM øget produktivitet og er ErgoVSM-metoden i stand til at identificere og i tilstrækkelig grad løse ergonomiske problemer? 2) Hvilke kontekstuelle faktorer indvirker på brug og adoption af ErgoVSM? 3) Videreudvikling af ErgoVSM med henblik på forbedret anvendelighed og brug i sundhedssektoren.</p>	12-13	2,5
<p>Titel: Review af ulykkesforebyggelse Ansøger: NFA</p> <p>Formålet med projektet er at gennemgå den eksisterende videnskabelige litteratur om intervention i arbejdsulykker med henblik på at:</p>	06-12	1

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
1) Evaluere effekten af forskellige metoder og tiltag i forebyggelsen af arbejdsulykker; 2) Give anbefalinger til den mest effektive forebyggelse af arbejdsulykker; 3) Udpege hvor der er huller i vores viden om ulykkesforebyggelse.		
I alt for 'ulykkesforebyggelse'		26,8
Tema: Smerter og sygdomme i bevægeapparatet		
<p>Titel: Stabil tilbagevenden til arbejde for langtidssygemeldte med smerter i bevægeapparatet Ansøger: Marselisborg Centeret</p> <p>Projektets overordnede formål er at undersøge fasen efter raskmelding hos personer, der har været langtidssygemeldte med smerter i bevægeapparatet eftersom langvarig sygemelding på grund af bevægeapparatsmerter udgør en risiko i forhold til permanent udstødelse fra arbejdsmarkedet, og indsatser for tilbagevenden til arbejde (TTA). Projektet består af to kvantitative risikostudier (delprojekt 1 og 2) og et kvalitativt studie (delprojekt 3). Samlet supplerer studierne hinanden ved at belyse problemfeltet <i>fasen efter raskmelding</i> på forskellige niveauer og med forskellige, men sammenlignelige perspektiver.</p>	01-15	1,5
<p>Titel: Muskel-skelet lidelser ved tungt løftarbejde – en undersøgelse af lufthavnsportører Ansøger: AMK Bispebjerg 2 ph.d.</p> <p>Projektet har som overordnet formål at skabe et bedre vidensgrundlag for en effektiv forebyggelse af muskel-skelet lidelser som følge af tungt løftarbejde. Tungt løftarbejde kan medføre slidgigt og andre muskel-skelet sygdomme. Vi ved ikke nok om, hvad der skal lægges vægt på for at forebygge disse skader. Hvor tunge ting må man løfte? Hvilke arbejdsstillinger er skadelige? Hvor hyppigt må man løfte tunge ting? Hvor mange år? Besvarelsen af hvert af disse spørgsmål afhænger af besvarelsen af hvert af de øvrige spørgsmål. Ved ny teknologi baseret på en kombination af videooptagelser og computersimulation kan de samlede fysiske belastninger ved løftear-</p>	09-14	6,0

Projekttitle, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
<p>bejde beregnes som kompressionskræfter i kroppens forskellige dele.</p>		
<p>Titel: Flerstrengt forebyggelsesstrategi af muskelskeletbesvær og dets konsekvenser blandt SOSU'er implementeret på arbejdspladsen Ansøger: NFA 1 ph.d.</p> <p>Formålet med projektet er at undersøge, hvor effektiv en flerstrengt forebyggelsesindsats er til at forebygge muskel-skeletbesvær blandt SOSU'er. Den flerstrengede indsats består af 1) partcipatorisk ergonomi, hvor medarbejdere og ledere i fællesskab udpeger indsatsområder ud fra de fysiske og organisatoriske udfordringer, der opleves i arbejdet; 2) fysisk træning for at øge fysisk kapacitet; 3) kognitiv adfærdstræning, der skal give en helbreds-fremmende opfattelse af og adfærd i forhold til smerte og dermed øge kapaciteten til at håndtere smerte.</p>	03-15	1,8
<p>Titel: Odder-projektet – En undersøgelse af hvilke faktorer der bestemmer om erhvervsaktive personer med bevægeapparatsmerter søger læge eller ej. Ansøger: AMK Herning</p> <p>Projektets overordnede formål er at undersøge risikofaktorer for smerter i ryg, led og muskler, specielt hvilke faktorer som medvirker til at smerterne fører til kontakt med sundhedsvæsenet.</p>	12-09	3,0
<p>Titel: VIMS-projektet – Virksomhedstilpasset Intervention med Intelligent Motion mod Smerter i nakke-skulder-regionen Ansøger: NFA</p> <p>Projektets overordnede formål er at skabe mere viden om, hvordan man i praksis kan implementere og gennemføre "Intelligent Motion". Der er i dag vis videnskabelig evidens for, at fysisk træning kan reducere nakke-skulderbesvær, men utilstrækkelig viden for at kunne vælge et træningsoplæg frem for et andet. Man vil i foreliggende projekt "skræddersy" træningen ("Intelligent Motion"), hvor man tager hensyn både til individfaktorer og eksponeringerne i arbejdet.</p>	02-11	4,0

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
<p>Titel: Evaluering af hospitalsbaseret koordineret intervention for sygemeldte med uspecifikke lidelser i bevægeapparatet Ansøger: Center for Folkesundhed, Region Midtjylland</p> <p>Projektet har til formål at forbedre funktionsevne og arbejdsfastholdelse af sygemeldte arbejdstagere med uspecifikke lidelser i bevægeapparatet ved hjælp af en ny, hospitalsbaseret, interventionsmodel. Projektet er designet som et randomiseret kontrolleret studie, hvor deltagere rekrutteres fra praktiserende læge efter 4 ugers sygemelding. Kontrolgruppen modtager kun en lægefaglig afklaring, mens interventionsgruppen modtager en grundig og tidlig diagnostisk afklaring uden ventetid i sundhedsvæsenet og efterfølgende en indsats af et tværfagligt team bestående af reumatolog, fysioterapeut, ergoterapeut, socialrådgiver og socialmedicinsk speciallæge.</p>	06-11	4,0
<p>Titel: Manifestation, årsagsmekanismer samt progression af smerter i bevægeapparatet hos computerbrugere Ansøger: Institut for Sundhedsvidenskab og Teknologi, AAU</p> <p>Projektets formål er med fokus på kønsforskelle at undersøge, hvordan smerter og sygdomme i bevægeapparatet opstår, og hvordan besvær udvikler sig til en kronisk lidelse hos computerbrugere. Projektets centrale hypotese er at sensibilisering af smertesystemet er en afgørende faktor for udvikling af kroniske smerter i bevægeapparatet som følge af computerarbejde, og forbedret kendskab kan betyde bedre forebyggelse.</p>	09-12	2,0
<p>Titel: Arbejdsmiljø og muskuloskeletal helbred – en dansk forskningsdatabase Ansøger: AMK Aarhus</p> <p>Projektet har til formål at etablere en dansk forskningsdatabase, der samler tidligere arbejdsmedicinske undersøgelser af bl.a. computerarbejde, rengøringsarbejde og arbejde i plejesektoren. Ca. 40.000 personer (både mænd og kvinder) vil indgå i databasen, der senere kan udvides. I kraft af sin størrelse giver databasen mulighed for at udnytte de oprindelige data på nye måder. Forløbsstudier kan gennemføres umiddelbart ved kobling med oplysninger fra fx Landspatientregisteret og Arbejdsskaderregisteret.</p>	12-10	0,7
<p>Titel: Arbejdsrelaterede risikofaktorer for operationskrævende skulderlidelser i Danmark Ansøger: AMK Aarhus</p>	06-12	2,2

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
<p>1 ph.d.</p> <p>Projektet har til formål at etablere en dansk forskningsdatabase, der samler tidligere arbejdsmedicinske undersøgelser af bl.a. computerarbejde, rengøringsarbejde og arbejde i plejesektoren. Ca. 40.000 personer (både mænd og kvinder) vil indgå i databasen, der senere kan udvides. I kraft af sin størrelse giver databasen mulighed for at udnytte de oprindelige data på nye måder. Forløbsstudier kan gennemføres umiddelbart ved kobling med oplysninger fra fx Landspatientregisteret og Arbejdsskaderegisteret.</p>		
<p>Titel: Giver fysisk krævende arbejde tegn på nedslidning hos midaldrende danskere ? Ansøger: AMK Køge 1 ph.d.</p> <p>Projektets overordnede formål er at undersøge betydningen af fysisk krævende arbejde på nedslidning blandt midaldrende danskere. Det vil skabe ny viden om arbejdets betydning for den fysiske nedslidning og belyse samspillet mellem en række sociale og psykiske faktorer. En øget forståelse af nedslidning kan medvirke til at målrette forebyggelsen fx i form af reduktion af belastninger i risikoerhverv.</p>	08-13	1,7
<p>Titel: Årsager til kønsforskelle i udvikling af bevægeapparatlidelser. Ansøger: AMK Bispebjerg. 1 ph.d.</p> <p>Projektet vil undersøge om der er kønsforskelle i risikoen for operationskrævende skulder- og håndledslidelser. Kvinder klager hyppigere over bevægeapparatgener end mænd, men der mangler forskning der kan belyse årsagerne hertil, og der mangler viden til at kunne målrette forebyggelse til begge køn.</p>	06-13	5,4
<p>Titel: Integreret motion på arbejdspladsen Ansøger: NFA</p> <p>Projektets formål er at udvikle simple styrketræningsmetoder, der i integreret motion på arbejdspladsen kan anvendes til at forebygge eller reducere forekomst af arbejdsrelaterede muskel-skeletsmerter, nedslidning og sygefravær.</p>	12-11	0,8

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
Titel: Arbejdsmiljø for beskæftigede med leddegigt Ansøger: NFA 1 phd	12-13	1,8
I alt for 'smerter og sygdomme'		34,9
Tema: Psykisk arbejdsmiljø		
Titel: Model til Forebyggende Virksomhedsstrategier i SMV'er (FV-Modellen) Ansøger: DTU Det overordnede formål med udviklingsprojektet er at designe og afprøve en model (FV-modellen) til at udvikle Forebyggende Virksomhedsstrategier. Udviklingen af modellen sker med afsæt i en modelskitse baseret på erfaringer fra blandt andet udviklingsprojektet 'Videnarbejde og Stress – mellem begejstring og belastning', et teoretisk fundament bestående af elementer af etablerede teorier og afprøvede værktøjer samt input og resultater fra samarbejdet med små og mellemstore virksomheder indenfor industrielt servicearbejde og it-arbejde	09-13	2,1
Titel: Arbejdsmiljø, psykisk helbred og arbejdsmarkedstilknytning i udsatte grupper, AhA Ansøger: NFA Projektets formål er at undersøge prospektive sammenhænge mellem arbejdsmiljø, psykisk helbred og arbejdsmarkedstilknytning, med fokus på særligt udsatte grupper. Til formålet benyttes spørgeskema-data fra omkring 140.000 deltagere i 13 store arbejdsmiljøkohorter i seks europæiske lande, som sammenkobles med registre vedrørende sygefravær, førtidspension, arbejdsløshed, hospitalsindlæggelse og medicinforbrug.	06-15	2,8
Titel: Kognitive kapaciteter og arbejdsliv: Evidens for sammenhænge samt udvikling af intervention til forebyggelse af aldersrelaterede reduktioner i kognitive kapaciteter Ansøger: NFA	08-14	0,5

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
<p>Projektet vil gennemføre et systematisk review af undersøgelser af både arbejdsmæssige årsager til og konsekvenser af de aldersrelaterede reduktioner i kognitive kapaciteter. Det systematiske review vil blive foretaget efter "the PRISMA statement from 2009 for reporting systematic reviews and meta-analyses", som omfatter opstilling af forskningsspørgsmål, systematisk søgning og udvælgelse af videnskabelige undersøgelser, kvalitetsvurdering af undersøgelser og udtrækning af informationer. Og metoden slutter med en syntese af den viden, der findes om de valgte forskningsspørgsmål.</p>		
<p>Titel: Vilkår i arbejdsmiljøet for opfyldelse af forældrebehov, arbejdslivsproduktivitet, -kvalitet og køn Ansøger: NFA 1. ph.d.</p> <p>Det er projektets formål at skabe tværgående viden om de vilkår i arbejdsmiljøet, der påvirker mulighederne for at opfylde køns- og samlivsspecifikke forældrebehov og undersøge dette i både familie- og arbejdslivskonteksten. Projektet undersøger 'hvordan en bedre forståelse af sammenhænge mellem arbejdsmiljø, køn og tilpasning mellem familie- og arbejdsliv kan målrette indsatsen overfor småbørnsforældre' ved at fokusere på 1) forskningsfelterne HRM og Arbejdsmiljø og Velfærds tilgange til problemområdet og 2) hvordan forældre håndterer deres forskellige forældrebehov under modstridende rammer og krav.</p>	08-14	1,8
<p>Titel: Følelsesmæssige krav i arbejdet Ansøger: AMK Herning 1 ph.d.</p> <p>Formålet med projektet er at undersøge, hvilken betydning følelsesmæssige krav i arbejdet har for ansattes helbred og arbejdsliv. Der er fokus på fængselsansatte, som i de senere år oplever et større arbejdspress og i øvrigt har følelsesmæssigt meget krævende vilkår og som har dobbelt så meget sygefravær som statens øvrige ansatte. Projektet vil bidrage med viden om, hvordan følelsesmæssige krav opleves og håndteres ud fra en sociologisk vinkel på tingene. Hensigten er at finde ud af, hvilke muligheder der er for at intervenere og dermed nedbringe de belastningsreaktioner som høje følelsesmæssige krav kan have på helbredet. Projektet kan perspektiveres til andre brancher hvor høje følelsesmæssige krav er til stede.</p>	12-14	1,8

Projekttitle, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
<p>Titel: Prognose for hukommelses og koncentrationsproblemer ved arbejdsrelateret stress Ansøger: AMK Herning 1 ph.d.</p> <p>Formålet med projektet er, at undersøge om personer med arbejdsrelateret stress har flere dokumenterbare koncentrations- og hukommelsesproblemer sammenlignet med personer uden stress og at sammenligne udviklingen i kognitive problemer i de to grupper gennem en 1-årig opfølgingsperiode. Endvidere vil projektet undersøge, hvilken rolle arbejdsmæssige forhold spiller for prognosen af de kognitive problemer.</p>	01-15	1,8
<p>Titel: Tidsmiljøet i grænseløst arbejde Ansøger: RUC</p> <p>Projektet tager udgangspunkt i begrebet tidsmiljø, hvorved forstås en større eller mindre ophævelse af den faste arbejdstids strukturering af arbejdet. Projektet vil undersøge tidsmiljøet i det grænseløse arbejde og hvordan forskellige former for tidsmiljøer skaber enten psykisk belastning eller forbedrer det psykiske arbejdsmiljø</p>	10-10	2,9
<p>Titel: Sammenhænge mellem produktivitet og psykisk arbejdsmiljø Ansøger: DTU</p> <p>Projektet vil undersøge, om faktorer som forudsigelighed, ledelseskvalitet, social støtte, anerkendelse, rolleklarhed og rollekonflikter har betydning for det psykiske arbejdsmiljø og derefter for produktiviteten.</p>	12-10	3,2
<p>Titel: Betydningen af forældres arbejdsliv og psykosociale arbejdsmiljø for familieliv og for social ulighed i unges helbred og trivsel Ansøger: AMK Herning</p> <p>Et igangværende ph.d.-projekt vedrørende sammenhængen mellem forældrenes arbejdsliv og psykiske arbejdsmiljø og deres børns helbred og trivsel. Der lægges endvidere vægt på at undersøge, i hvilket omfang forskelle i arbejdsmiljø kan tænkes at øve indflydelse på (opretholdelsen af) ulighed i helbred for den kommende generation.</p>	03-09	0,1

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
<p>Titel: Engagement og mistillid -kontrol, evaluering og social kapital i folkeskolen Ansøger: TeamArbejdsliv</p> <p>Projektet vil undersøge om der kan dokumenteres en sammenhæng mellem kontrol og evaluering og social kapital. Det skal ske ud fra en to antagelser: at kravene til dokumentation (deres karakter og kvalitet) har indflydelse på arbejdsmiljøet samt at en høj social kapital styrker mulighederne for at dokumentationskrav ikke udgør samme belastning som ellers.</p>	12-11	3,3
<p>Titel: Positive tilstande i arbejdet Ansøger: NFA</p> <p>Projektet vil på baggrund af eksisterende databaser undersøge baggrunden for og betydningen af positive (vurderet pga. involvering i arbejdspladsen og oplevelse af mening i arbejdet) tilstande i arbejdslivet.</p>	12-11	1,6
<p>Titel: Attraktive arbejdspladser for aktive seniormedarbejdere Ansøger: NFA</p> <p>Formålet med dette projekt er at undersøge, hvorvidt implementering af seniorordninger som virkemiddel kan forbedre seniormedarbejderes arbejdsmiljø og derved motivere medarbejdere i ældreplejen til at forblive længere tid i arbejdet</p>	12-11	2,8
<p>Titel: Arbejdsmiljøproblemer og konflikthåndtering på specialpædagogiske tilbud Ansøger: AAU</p> <p>Projektets formål er dels at afdække den sammenhæng, der eksisterer mellem socialt samspil i arbejdssituationer, arbejdsmiljøbelastninger og konflikter, dels at identificere modeller for organisering af arbejdet og konflikthåndtering, der på en og samme tid forbedrer det psykiske arbejdsmiljø og forebygger fysisk magtanvendelse og overgreb.</p>	07-11	2,4
<p>Titel: Vold på Arbejdspladsen</p>	08-12	3,4

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
<p>Ansøger: AMK Herning 1 ph.d.</p> <p>Det overordnede formål med dette projekt er at etablere den nødvendige viden om risikofaktorer for arbejdsrelateret vold til at kunne udvikle en teoretisk og databåren intervention rettet mod forebyggelse af vold, der vil blive afprøvet i et solidt videnskabeligt design i en kommende interventionsundersøgelse.</p>		
<p>Titel: Fysiologiske biomarkører for kronisk stress Ansøger: AMK Hillerød</p> <p>Det overordnede formål med dette ph.d. projekt er derfor at udvikle et objektive og samlet fysiologisk mål for kronisk stress. Første delformål er påvisning af ændringer i fysiologiske biomarkører ved kronisk stress. Næste delformål er at afprøve, om et samlet mål baseret på niveauer af forskellige fysiologiske biomarkører kan anvendes som objektive mål for kronisk stress.</p>	07-12	1,3
<p>Titel: Kollektiv stress Ansøger: AMK Herning 1 ph.d.</p> <p>Projektets formål er at undersøge kollektive stressprocesser på arbejdspladser. Hensigten er således at undersøge: 1) I hvilket omfang der forekommer kollektive stressprocesser på arbejdspladser? 2) Hvilke arbejdsmæssige faktorer og sociale interaktionsformer der forårsager kollektive stressprocesser? 3) Hvilke arbejdsmæssige faktorer og sociale interaktionsformer der forårsager kollektive positive forholdemåder til arbejdsmiljøet?</p>	07-12	1,6
<p>Titel: Arbejdspladsen og det psykosociale arbejdsmiljøets betydning for livsstil. Ansøger: NFA 1 ph.d.</p> <p>Ph.d.-projektet vil bidrage med yderligere viden omkring arbejdspladsens og det psykosociale arbejdsmiljøets betydning for livsstil. Problemstillingen undersøges på både individ- og arbejdspladsniveau, hvilket er relativt nyt i ar-</p>	07-13	1,8

Projekttitle, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
<p>bejdsmiljøforskningen. Hidtil er arbejdspladsen primært blevet set som et forum hvor man har kunnet oplyse om livsstil og helbred samt iværksætte sundhedsfremmende tiltag, men hermed er betydningen af selve arbejdspladsen ofte blevet overset. Der mangler således viden om arbejdspladsens betydning for fx vægttab, rygestop eller fysisk aktivitet.</p>		
<p>Titel: Risikoen for psykisk lidelse ved udsættelse for negative handlinger i arbejdslivet Ansøger: AMK Bispebjerg 1 ph.d.</p> <p>Projektets formål er at undersøge, om mobning er forbundet med en øget risiko for udvikling af en psykisk lidelse (depression, angst, somatisering), om mobning fører til ændring i stress-hormon balancen samt i hvilket omfang og hvordan mobning påvirker arbejdsevnen og langvarigt sygefravær.</p>	06-13	5,9
<p>Titel: Psykisk helbred og velbefindende i omsorgsarbejdet Ansøger: NFA 1 ph.d.</p> <p>Projektets formål er at belyse arbejdsmiljøets betydning for psykisk helbred blandt omsorgsarbejdere i ældreplejen. Endvidere vil projektet søge at gøre målinger af psykisk arbejdsmiljø mere objektive med henblik på at foretage mere uafhængige målinger af selve arbejdsmiljøet og de mulige konsekvenser heraf, hvilket giver et bedre grundlag for analyser af årsagssammenhænge. Projektet vil udarbejde en manual til observationsbaseret arbejdsmiljøvurdering.</p>	04-14	3,5
<p>Titel: Processtøttede arbejdsmiljøindsatser med kerneopgaven i centrum Ansøger: NFA</p> <p>Forskningsprojektets formål er at undersøge om systematiske processtøttede indsatser med fokus på bedre udførelse af kerneopgaven kan forbedre det psykosociale arbejdsmiljø, nedsætte antallet af sygedage og øge kvaliteten af ydelsen. Forskningsprojektet studerer effekten af en intervention, der gennemføres i pædagogiske institutioner i København i et projekt støttet af Forebyggelsesfonden.</p>	12-13	4

Projekttitle, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
<p>Titel: Effekten af et stressbehandlingsprogram på den sygemeldtes sygefravær, symptomniveau og arbejdsplad- sens psykiske arbejdsmiljø. Ansøger: AMK Bispebjerg</p> <p>Projektet er en udbygning af et igangværende hovedprojekt med det formål at vurdere effekten af et stressbe- handlingsprogram. Effekten af programmet måles ved hastigheden af tilbagevenden til arbejde, arbejdsmarkeds- tilknytning efter 1 år, forbedring i symptomniveau og effekt på det psykiske arbejdsmiljø på deltagerens arbejds- plads.</p>	03-13	1,6
<p>Titel: Hvad betyder senere pensionsalder for hjertesygdom og depression? Ansøger: AMK Bispebjerg 1 ph.d.</p> <p>Projektet vil belyse forekomsten af kredsløbssygdom og depression i årene før og efter overgang til efterløn eller anden ikke-helbredsbetiget pension. Vor hypotese er, at ikke alene den subjektive oplevelse af helbredet, men også regulær sygdomsforekomst mindskes i umiddelbar relation til pensionering, når det daglige arbejdspress op- hører. Undersøgelsen omfatter alle bosiddende i Danmark, som gik på efterløn eller anden ikke-helbredsbetiget pension i perioden fra 1979 (hvor efterlønnen indførtes) til og med 2004.</p>	12-13	1,8
I alt for 'psykisk arbejdsmiljø'		52,0
Tema: Støj		
<p>Titel: Støj, akustik og det psykiske arbejdsmiljø – lydmiljøets betydning for et godt arbejdsmiljø i folkeskolen (Sko- leStøj 2) Ansøger: NFA</p> <p>I projektet gennemføres en akustisk renovering af klasseværelserne på 2 skoler. Det undersøges om interventio- nen fører til ændring i lydniveauet i klasserne, om lærernes oplevelse af lydmiljøet påvirkes, og i hvor høj grad in- terventionen påvirker trivslen målt som den oplevede anstrengelse ved at undervise, oplevede krav i arbejdet,</p>	09-14	4,4

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
<p>symptomer på anstrengelse og træthed, jobtilfredshed, og overvejelser om at skifte job. Projektet forventes at føre til øget viden om sammenhængen mellem det akustiske miljø og det oplevede psykiske arbejdsmiljø. En høj grad af trivsel blandt skolelærerne har potentielt stor betydning for arbejdsmarkedstilknytning, produktivitet og sygefravær.</p>		
<p>Titel: Støjstress. Ekstraauditiv virkning af støj og stress på arbejdspladsen. Ansøger: AMK Aarhus 1 ph.d.</p> <p>Projektets formål er at undersøge, om udsættelse for støj i arbejdsmiljøet medfører risiko for højt blodtryk, søvnforstyrrelse, sygefravær og hvordan stresshormonerne påvirkes. Hvis sådanne sammenhænge kan bekræftes vurderes det om de gældende grænseværdier for støj, som er baseret på påvirkning af hørelsen, yder tilstrækkelig beskyttelse mod de ekstraauditiv virkninger af støjen. Vi vil også undersøge om kombinationen af støjudsættelse og psykosociale belastninger på jobbet medfører ekstraordinær blodtryksforhøjelse og belastning af kroppens stress-systemer.</p>	12-11	2,4
<p>Titel: Støj og stress i storrumskontorer Ansøger: NFA</p> <p>Projektets hovedformål er at udforske effekter af udsættelse for baggrundsstøj fra storrumskontorer gennem længere tid, når man samtidig skal løse kognitivt anstrengende opgaver. De anvendte effektmål er relateret til akutte fysiologiske stressreaktioner, udvikling af mental træthed samt præstationsevne ved løsning af kognitivt anstrengende opgaver. Hovedspørgsmålene er, om der er en virkning af støj, og dernæst om virkningen er større hos personer, der oplever en høj grad af gener pga. støj på deres arbejde.</p>	04-11	2,7
<p>Titel: Støjbelastning i arbejdsmiljøet og risiko for tinnitus og nedsat høreevne. Ansøger: AMK Aarhus 1 ph.d.</p> <p>Projektet vil undersøge, hvordan udsættelse for støj over og under de gældende grænseværdier påvirker fore-</p>	06-13	4

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
komsten af tinnitus og hørenedsættelse. Der tages udgangspunkt i personer undersøgt i et projekt fra 2002, hvoraf en del vil blive undersøgt igen og der rekrutteres også nye personer til undersøgelsen. Resultaterne kan bruges til prioritering af indsatsen over for støj, herunder målrettet vejledning af støjudsatte.		
I alt for 'støj'		13,5
Tema: Stoffer og materialer		
<p>Titel: Kronisk obstruktiv lungesygdom ved svejsning: eksponerings-respons sammenhæng Ansøger: AMK Bispebjerg</p> <p>Formålet med projektet er at undersøge sammenhængen mellem udsættelse for svejserøg og risikoen for kronisk bronkitis og astma i en fremadrettet undersøgelse. Der foretages derfor en opfølgning af ca. 10.000 metalarbejdere i Landspatientregisteret med registrering af hospitalskontakter for kronisk bronkitis og astma i perioden fra 1986-2010 og parallelt undersøges forbrug af medicin mod disse sygdomme. Det forventes at projektet kan tilvejebringe ny viden af betydning for forebyggelsen af arbejdsbetingede lungesygdomme.</p>	12-12	0,3
<p>Titel: Helbredsskader og partikelforureninger i København Lufthavn i Kastrup. En registerbaseret opfølgingsundersøgelse Ansøger: AMK Bispebjerg 1 ph.d.</p> <p>Undersøgelsen skal be- eller afkræfte om arbejdsmæssig udsættelse for partikelforurenet luft i CPH er forbundet med helbredsskader. Undersøgelsen gennemføres i et samarbejde med CPH og 3F-Kastrup og med andre involverede virksomheder og arbejdstagerorganisationer. Undersøgelsen designes som en historisk kohorteundersøgelse af ufaglærte mænd ansat i CPH fra 1985 og fremefter.</p>	02-15	3,0
<p>Titel: Konsekvenser af erhvervmæssig eksponering for organisk støv – CODUST. Et opfølgingsstudie blandt danske landmænd og træindustriarbejdere med astma og KOL</p>	12-14	3,0

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
<p>Ansøger: Institut for Folkesundhed, AU 1 ph.d.</p> <p>Studiet fokuserer på risikofaktorer og prognostiske faktorer for astma og KOL i målgruppen. Hypotesen er, at organisk støv på en dosisafhængig måde er associeret til både udvikling, sværhedsgrad og prognose af astma og KOL. Studiet kobler på unik vis styrkerne ved traditionelle erhvervs kohorter med forcerne i nationale registerbaserede kohorter, hvilket netop er muligt i Danmark pga. vores enestående registre. Studiet øger i væsentlig grad vores viden om organisk støvs betydning for både udvikling, sværhedsgrad og prognose for astma og KOL, hvilket er helt afgørende for en evidensbaseret forebyggelse af disse folkesygdomme.</p>		
<p>Titel: Styreneksponering og risiko for kræft og fosterskader: En 40-års opfølgingsundersøgelse af ansatte i den danske glasfiberplastindustri, STRIKT-projektet Ansøger: AMK Aarhus 2 ph.d.</p> <p>Formålet er at undersøge om eksponering for styren medfører forøget risiko for non-Hodgkin's lymfom (lymfeknudekræft), kronisk lymfatisk leukæmi, kræft i spiserør og bugspytkirtel og andre kræftsygdomme samt spontan abort, misdannelse og påvirket fostervækst. Projektet tager udgangspunkt i en etableret kohorte af 36.610 mænd og 6.500 kvinder ansat i den danske plastfiberindustri 1964-1988, som har været eksponeret for høje styrenniveauer sat overfor en ikke-udsat kontrolgruppe.</p>	12-14	3,0
<p>Titel: NANOPLAST: Nanoteknologiske materialer og produkter i plastindustrien: Eksponeringsvurdering og toksiske egenskaber Ansøger: NFA</p> <p>Projektet har til formål at karakterisere toksiske egenskaber ved de nanoteknologiske materialer, der potentielt opnår massiv anvendelse i den fremtidige produktion af plastprodukter. Projektet fokuserer på polymer nano kompositter (PNC), hvori der indgår en polymer matrix, nanoclay, carbon nanofibre (CNF) eller carbon nanotubes (CNT).</p>	12-10	2,5
<p>Titel: Arbejdsbetingede hudlidelser hos frisører – Intervention samt validering af spørgeskema-redskaber og an-</p>	03-11	3,0

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
<p>meldelses-systemet. Ansøger: Gentofte hospital</p> <p>Projektet består af to dele. I den første del kortlægges hyppighed og antal nye tilfælde af håndeksem blandt frisører i Danmark, årsager til manglende anmeldelse til Arbejdsskadestyrelsen og afgang fra branchen beskrives. I anden del af projektet udvikles og implementeres forebyggelsesprogrammer for arbejdsbetingede hudlidelser/eksem i en branche, der har en betydelig forekomst af disse arbejdsmiljøproblemer.</p>		
<p>Titel: SUS12. Luftvejslidelser og allergi i et landligt perspektiv: En 12-års opfølgingsundersøgelse af unge danske landmænd. Ansøger: Institut for Folkesundhed, AU</p> <p>Projektets formål er at finde frem til de eksponeringsniveauer, der er kritiske for udvikling af sygdom, og hvilke komponenter i støvet der forårsager sygdom. Dette er grundlaget for at forebygge luftvejslidelser i landbruget i Danmark og internationalt. Projektet vil bidrage med væsentlig ny information på disse områder.</p>	10-10	4,0
<p>Titel: Arbejdsbetinget håndeksem i sundhedssektoren Ansøger: Roskilde Sygehus, Region Sjælland 1 ph.d.</p> <p>Projektet fokuserer på håndeksem hos sygeplejersker/sosu-assistenten, som udgør knap 1/4 af alle anerkendte tilfælde af arbejdsbetinget håndeksem i Danmark. Projektet afdækker omfanget af risikoekspositioner inden for forskellige sygeplejeområder i sygehussektoren, og afdækker tillige om det overvejende drejer sig om irriterende eller allergiske eksem.</p>	12-11	1,6
<p>Titel: MINERVA. Arbejdsmiljø og reproduktion Ansøger: AMK Aarhus 2 ph.d.</p> <p>Forskningsprogrammet sætter reproduktionsskader og arbejdsmiljø på dagsordenen i dansk forskning. Formålet</p>	09-11	6,1

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
er at samle danske forskere indenfor reproduktion i et arbejdsmiljønetværk, at fokusere på fosterskader og arbejdsmiljø i opbygningen og udnyttelse af databaser og rekrutteringen af nye forskere.		
<p>Titel: Q-feber i graviditeten og føtale konsekvenser Ansøger: AMK Herning 1 ph.d.</p> <p>Projektets formål er at belyse sammenhængen mellem Q-feber og graviditetsudfald blandt kvinder i risikoerhverv med henblik på rationel begrundet forebyggelse. Følgende undersøges: 1) Medfører erhvervsmæssig eller anden udsættelse for visse dyr øget risiko for negative graviditetsudfald? 2) Medfører erhvervsmæssig eller anden udsættelse for husdyr/produktionsdyr øget forekomst af Q-feber i blodprøver? Medfører tegn på Q-feber i blodprøver øget risiko for negative graviditetsudfald? Der er givet en tillægsbevilling til projektet så de samme relativt dyre blodprøver kan analyseres for salmonella, yersinia og campylobacter.</p>	03-12	2,0
<p>Titel: Redskaber til standardiseret kortlægning af allergifremkaldende og hudirriterende kemiske stoffer på danske arbejdspladser. Ansøger: Gentofte Hospital</p> <p>Projektet vil udvikle et redskab til eksponeringskortlægning af kemiske stoffer, der kan give hudallergi eller hudirritationer. Det består af 3 dele; 1) Kortlægning af muligheder og barrierer for optimal information om eksponering, 2) Individualiseret information til patienter med arbejdsbetinget hudsygdom,, 3) Standardredskaber for eksponeringskortlægning og information på baggrund af resultaterne i del 1 og 2.</p>	12-12	1,7
<p>Titel: Luftvejseffekter af sprayprodukter til overfladebehandling og imprægnering Ansøger: NFA</p> <p>Det overordnede formål med projektet er at skabe ny viden, der i det praktiske arbejdsmiljøarbejde og -regulering kan anvendes til at forebygge arbejdsrelaterede sundhedseffekter af nye "nano"sprayprodukter til overfladebehandling. Projektet vil gennemføre systematiske kemiske og toksikologiske undersøgelser af overfladebehandlingsmidler og delkomponenter heraf, for at kortlægge hvilke kemiske stofgrupper, der er</p>	12-12	4,4

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
<p>ansvarlige for den toksiske effekt og under hvilke betingelser. Projektet omfatter desuden en kortlægning af den erhvervsmæssige anvendelse af sprayprodukter til overfladebehandling og imprægnering i forskellige brancher.</p>		
<p>Titel: Organisk støv i væksthushavestruer – et helbredsproblem? Ansøger: AMK Odense</p> <p>Det overordnede formål med projektet er at undersøge den sundhedsmæssige betydning af eksponering for organisk støv hos ansatte i gartnerier samt at udvikle og afprøve forebyggende foranstaltninger. Projektet bidrager desuden til at afdække de arbejdshygiejniske faktorer, der betyder mest for eksponeringsniveauet, hvilket er helt afgørende i den konkrete forebyggelse på gartnerierne. Projektet vil således skaffe ny praktisk viden til anvendelse i den tekniske forebyggelse af høj eksponering for organisk støv, og forventes også at kunne anvendes indenfor andre brancher med høj eksponering for organisk støv (f.eks landbruget, forarbejdning af fødevarer m.v.).</p>	04-12	2,7
<p>Titel: Forebyggelse af arbejdsbetingede hudsygdomme Ansøger: AMK Bispebjerg 1 ph.d.</p> <p>Formålet med projektet er at gennemføre en forebyggende indsats overfor patienter med anmeldt arbejdsbetinget eksem for at forebygge langvarig sygemelding og manglende tilknytning til arbejdsmarkedet som følge af virkning til det arbejdsbetingede eksem.</p>	12-13	3,6
<p>Titel: Har bygge-anlægsarbejdere i Danmark øget risiko for at få KOL – og hvilke forebyggelsesperspektiver er der? Ansøger: AMK Bispebjerg 1 ph.d.</p> <p>Formålet med denne undersøgelse er at undersøge om der er en øget risiko for KOL blandt danske mandlige bygge-anlægsarbejdere med særligt fokus på risikoen blandt nedrivere (jord- og betonarbejdere) og tømrere sammenlignet med en gruppe uden støvudsættelser (portører), at kortlægge støvniveauet på danske bygge-anlægspladser gennem de senere år og nu. Desuden vil vi kortlægge aktuelle arbejdsmiljøforanstaltninger og fo-</p>	12-13	3,9

Projektitel, Ansøger	Forventet slut md-år	Mio. kr.
rebyggelsespotentialer mhp. efterfølgende implementeringsstrategi.		
I alt for 'stoffer og materialer'		44,8
<i>Tema: Udredninger</i>		
Titel: Erhvervsmæssig udsættelse for PCB og udvikling af sygdomme Ansøger: AMK Bispebjerg	06-12	0,6
Titel: Correlations between permanent night shift work and/or recurring night shift work and the development of breast cancer (Cancer Mammae) Ansøger: Finnish Institute of Occupational Health	09-12	0,4
I alt 'udredninger'		1,0
I alt for igangværende i 2011		253,6

ARBEJDSMILJØFORSKNINGSFONDEN

Liste over afsluttede projekter 2011

marts 2012

Projekttitle, Ansøger	Mio.
Tema: Nye teknologier, nye organisations og ansættelsesformer og arbejdsliv	
<p>Titel: Mening som arbejdsmiljøfaktor i ældreplejen Ansøger: RUC</p> <p>Projektets formål er at undersøge begrebet menings betydning for arbejdsmiljøets kvalitet og udvikle metoder til at kortlægge, forstå, opretholde og forny mening i en arbejdsmiljøsammenhæng inden for omsorgsarbejdet med ældreplejen som eksempel. Hensigten er at nå en praksisbaseret indsigt, der kan anvendes i arbejdspladsernes almindelige arbejdsmiljøaktiviteter som APV, trivselsundersøgelser og tilrettelæggelser af organisationsændringer.</p> <p>Projektet har udviklet en forståelse af mening i arbejdet, som lægger vægt på meningsskabelse lokalt og i en bestemt kontekst. Det er altså en dynamisk forståelse med fokus på et arbejde i stadig forandring, og hvor aktørernes aktive og løbende medskaben af mening er et omdrejningspunkt. Denne forståelse har øje for den flerhed af perspektiver på mening i arbejdet, som kan eksistere i en organisation og skaber derfor viden om de dilemmaer og modsætninger som er på spil på vejen mod et meningsfuldt arbejde. Projekter har desuden udviklet forskellige metoder til at understøtte læreprocesser, der skaber mening i arbejdet, særligt med fokus på ældreplejen, men kan også omarbejdes til brug i andre sektorer.</p>	3,7
<p>Titel: På tværs af nye samarbejdskoncepter – udvikling af arbejdsmiljøvenlige byggeprocesser Ansøger: Statens Byggeforskningsinstitut, COWI og AAU</p> <p>Projektets formål er at undersøge, hvad nye samarbejdsformer som lean construction/trimmet byggeri, partnering, strategiske partnerskaber og selvstyrende grupper betyder for byggebranchens arbejdsmiljø, og hvad de nye betingelser betyder for arbejdsmiljøarbejdet. Projektet vil også undersøge om udviklingen og implementeringen af samarbejdsformerne kan tilrettelægges på en måde, så de fremmer et godt arbejdsmiljø, samt hvordan arbejdsmiljøarbejdet kan få en rolle i den omstilling byggebranchen er i gang med. Projektet er et kvalitativt udviklingsprojekt bestående af først en brancheanalyse dernæst en byggepladsanalyse. Som en del af projektet udvikles en guideline til branchen med anbefalinger til best-practise med fokus på problemer og handlemuligheder.</p>	3,5

Projekttitel, Ansøger	Mio.
<p>Tre vigtige erfaringer fra udviklingsprojektet er:</p> <ul style="list-style-type: none"> – At synergi mellem nye samarbejdsformer og arbejdsmiljø på byggepladser kræver, at begge ledelsesområder (produktion og arbejdsmiljø) prioriteres – At udnyttelse af synergien kræver, at der udvikles rutiner for samspillet mellem anvendelsen af de nye samarbejdsformer og arbejdsmiljøarbejdet – At der er en række dilemmaer som de forskellige aktører skal forholde sig til, når de ønsker at være drivere i processen. <p>Dilemmaerne er:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bygherre: Bygherrekrav kan motivere, men de kan også blive en barriere for udvikling af sikkerhedsadfærd på byggepladsen – Arbejdsmiljøkoordinator: Koordinering kan fremme interaktion, når grænsefladerne er klare, men skabe forvirring, når grænseflader er uklare – Byggeledelse: Planer, ledelse og kontrol kan støtte produktion, når håndværkerne ikke er kompetente, men hæmme produktion når håndværkerne er kompetente 	
I alt for 'nyt arbejdsliv'	7,2
TEMA: Ulykkesforebyggelse	
<p>Titel: Integreret ulykkesforebyggelse – på tværs af brancher og virksomhedsstørrelser Ansøger: AMK Herning</p> <p>Et interventionsprojekt, der vil sammenkæde to metoder til ulykkesforebyggelse – henholdsvis den adfærdsbaserede og den kulturelle tilgang – til en integreret ulykkesforebyggelse (IU). Projektet gennemførtes på små, mellemstore og store virksomheder inden for 4 forskellige brancher, der er karakteriseret ved generelt at have mange arbejdsulykker. Projektets formål var at omsætte teorien om integreret ulykkesforebyggelse til konkrete forebyggelsesmetoder, under hensyntagen til forskelle i branche, virksomhedsstørrelse, organisati-</p>	4,4

Projekttitel, Ansøger	Mio.
<p>on og ledelse. Projektets resultater peger på, at IU-tilgangen er en effektiv og praktisk anvendelig tilgang til at ændre virksomheders sikkerhedsniveau især i mindre og mellemstore virksomheder. Samtidig har der indtil videre været en generel mangel på forebyggelsesmetoder rettet direkte mod mindre og mellemstore virksomheder, samt en specifik mangel på undersøgelser, der har undersøgt implementering og effektivitet af sådanne metoder og redskaber.</p>	
<p>I alt for 'ulykkesforebyggelse'</p>	<p>4,4</p>
<p><i>Tema: Smerter og sygdomme i bevægeapparatet</i></p>	
<p>Titel: Odder-projekt fase 2 – Intervention over for smerter i ryg, led og muskler vha. "Stepped Care"-indsats Ansøger: AMK Herning</p> <p>Det er projektets overordnede målsætning at gennemføre en stepped care intervention overfor personer som kontakter deres egen læge på grund af smerter i ryg, led og muskler. Grundideen er at den enkelte person med smerter er unik, og interventionen skal tilpasses de behov som den enkelte har brug for i relation til at fastholde sin tilknytning til arbejdsmarkedet.</p> <p>Projektet blev afbrudt eftersom det ikke var muligt at indsamle tilstrækkeligt med respondenter fra målgruppen. Indsamlingen skulle foregå gennem de praktiserende læger og de var generelt betragtet ikke interesserede i at samarbejde med henvisning til den forholdsvis lave økonomiske godtgørelse de fik pr. patienthenvisning. Projektet returnerede 2 mio. kr. af 3,6 mio. bevilgede.</p>	<p>1,6</p>
<p>Titel: Forebyggende intervention mod nedslidning på arbejdspladsen for langsigtet effekt (FINALE) Ansøger: NFA 3 ph.d. støttes</p> <p>Projektet vil tilvejebringe ny viden om baggrund og udvikling af fysisk nedslidning blandt ansatte i forskellige risikoerhverv samt hvilke til-</p>	<p>8,0</p>

Projekttitel, Ansøger	Mio.
<p>tag der kan iværksættes på virksomhederne med henblik på at reducere eller forebygge nedslidning. Endvidere vil projektet give ny viden om, hvordan muskel-skeletbesvær er knyttet til reduceret arbejdsevne, sygefravær og arbejdsophør, idet ikke alle personer med smerter i muskler og led har øget sygefravær eller nedsat arbejdsevne.</p> <p>Projektet viser, 1) at høje fysiske krav i arbejdet er en stærk risikofaktor for reduceret arbejdsevne og langtidssygefravær og 2) at sundhedsfremmende tiltag effektivt kan forøge relevante ressourcer hos medarbejderne i forhold til at håndtere de fysiske krav i arbejdet (forbedret styrke, balance, kondital og lavere kropsvægt).</p>	
<p>Titel: Udvikling af case-referent designet på bevægeapparatsområdet: Arbejdsrelaterede risikofaktorer for ulnarisneuropati og lignende besvær i hånd og underarm Ansøger: AMK Århus</p> <p>Undersøgelsens overordnede formål er at udvikle case-referent designet inden for bevægeapparatsområdet, og som et vigtigt led i projektet påbegyndes et udviklingsarbejde for at sikre bedre belastningsmål i studier af arbejdsrelaterede lidelser i arme og hænder. Specifikt fokuserer undersøgelsen på ulnarisneuropati, der er betegnelsen for en nervepåvirkning med smerter og ubehag i underarm og hånd. Lidelsen anses for at være den næsthøypigste lidelse i armenes nerver. En eventuel sammenhæng mellem ulnarisneuropati og arbejdsbelastninger er stort set uudforsket.</p> <p>Projektet har vist, at et nøje gennemtænkt case-referent design kan være værdifuldt i arbejdsmedicinske studier af sygdomme, der ikke er så udbredte, men som har stor betydning for de berørte og som muligvis kan forebygges eller lindres gennem reduktion af arbejdsmæssige påvirkninger. Projektet har desuden illustreret betydningen af at fokusere på specifikke diagnoser og at anvende specifikke mål for helbredsudfald.</p>	1,0
<p>I alt for 'smerter og sygdomme'</p>	9,0
<p>Tema: Psykisk arbejdsmiljø</p>	
<p>Titel: Psykosocialt arbejdsmiljø, psykisk helbred og arbejdsevne Ansøger: NFA</p>	4,8

Projekttitle, Ansøger	Mio.
<p>Projektets overordnede formål var at skabe ny viden om de komplekse sammenhænge mellem psykosocialt arbejdsmiljø, psykisk helbred og arbejdsevne. Projektet nåede dette mål. Projektet skabte ny viden med hensyn til a) fordeling af psykisk helbred og selvvurderet arbejdsevne i Danmark, b) betydningen af forringet, psykisk helbred og selvvurderet arbejdsevne for langtidssygefravær og arbejdsopmærksomhed, c) betydningen af et problematisk, psykosocialt arbejdsmiljø for forringet, psykisk helbred d) samspillet mellem det psykosociale arbejdsmiljø og psykisk helbred med hensyn til risikoen af langtidssygefravær og e) tilbagevenden til arbejde blandt lønmodtagere, som er sygemeldt pga. psykiske helbredsproblemer.</p>	
<p>Titel: Stress, nye ledelsesformer og intervention - grænseløst arbejde i offentlige organisationer Ansøger: DPU</p> <p>Projektet vil undersøge, om indførelse af nye ledelsesformer – New Public Management, NPM – i den offentlige sektor i form af bl.a. mere fleksibel arbejdstid samt rammer for udførelse af opgaver mv. fører til mere stress blandt medarbejderne. Undersøgelsen er rettet mod skoler og universiteter, der er ved at indføre nye ledelses- og samarbejdsformer samt dele af kommunal forvaltning, der qua kommunalreformen står over for en række nye udfordringer med nye arbejdsopgaver, organisering mv.</p> <p>Projektet fandt frem til, at den fremherskende holdning til arbejde og stress givet gennem NPM i højere grad fører til at medarbejderen bebrejder sig selv at have fået stress og får dårlig samvittighed over at være dårlig til at håndtere sine arbejdsopgaver og efterfølgende stress. Menneskesynet i kraft af 'den proaktive medarbejder' beskriver en medarbejder der tager ansvar for sig selv, sit arbejde og sin udvikling og dermed også sig selv, hvis vedkommende må sygemeldes med stress. Det bliver derved primært medarbejderens ansvar at meditere, få en coach, gå til psykolog etc. for at håndtere sin stress.</p>	2,0
<p>Titel: Relationers betydning for trivsel og forandring Ansøger: DACAPO Teatret A/S</p> <p>Projektets formål var at bidrage med viden og handlemuligheder i forhold til relationers betydning for trivsel og forandring. Projektet har bidraget med at forstå, hvilken betydning de almindelige daglige formelle og især uformelle samtaler medvirker til at skabe og forandre</p>	3,0

Projekttitle, Ansøger	Mio.
<p>billedet af, hvem man er og hvad man laver. De daglige relationer har helt afgørende betydning for den mening, den enkelte skaber, og derfor også for trivsel og mulighederne for forandring. Projektet viser, at sætter man et fokus på, at det faktisk har betydning, hvad der snakkes om, så ændres de involveredes handlinger. Projektet har især fået et fokus på det, der kaldes skyggetemaer, betydningen af de uformelle samtaler, som ofte handler om temaer, som anses for illegitime at bringe op offentligt.</p>	
<p>Titel: Det grænseløse arbejdes grænseløshed – i et gerontologisk perspektiv Ansøger: COWI</p> <p>Et interventionsprojekt der gennemføres på 3 virksomheder med det formål at undersøge, hvilke copingstrategier den enkelte og arbejdspladsen udvikler for at håndtere negative konsekvenser af det grænseløse arbejde. Herunder søger projektet at indkredse hvorvidt seniorer gør brug af copingstrategier, der er forskellige fra yngres.</p> <p>Generelt kan det siges, at det grænseløse arbejdes vilkår hilses velkommen eftersom de ansatte værdsætter og tilmed efterspørger de fleksible rammer. Tilsvarende giver disse fleksible rammer anledning til en række dilemmaer for den enkelte i forhold til prioritering mellem privatliv og arbejdsliv, hvilket kan resultere i stress, udbrændthed og søvnbesvær.</p> <p>På den ledelsesmæssige side er det vist, at det også er vigtigt at ledelsen viser anerkendelse, tillid og er belønnende i forhold til medarbejdernes lyst til at arbejde under grænseløse vilkår og naturligvis også er i stand til at lede i forhold til de grænseløse vilkår.</p>	2,8
<p>I alt for 'psykisk arbejdsmiljø'</p>	12,6
<p>Tema: Støj</p>	
<p>Titel: Ikke-høreskadende støj og mental træthed i kommunikations- og koncentrationskrævende arbejde Ansøger: NFA</p> <p>Projektets hovedformål var at afdække betydningen af omgivelsernes akustik, oplevet psykosocialt arbejdsmiljø og egen hørelse for ud-</p>	4,2

Projekttitel, Ansøger	Mio.
<p>viklingen af mental træthed i kommunikations- og koncentrationskrævende arbejde. Udgangspunkt for undersøgelsen var lærere i folkeskolen, fordi mange skoler har undervisningslokaler af relativ lav akustisk kvalitet og gennemsnitsalderen blandt lærere er høj, dvs. aldersbetinget let hørenedsættelse forventedes at være relativt udbredt.</p> <p>Projektet fandt, at en del af de subjektive klager over støj og visse generelle trivselsmål (inklusive mental træthed) blandt skolelærere har en objektiv baggrund i de akustiske vilkår på skolerne, samt i en objektiv målbar følsomhed (god hørelse). Der blev også fundet sammenhænge mellem klager relateret til støj og visse andre arbejdsmiljøforhold (børnenes alder og lærerens erfaring). Lærerens problemer er størst i klasser med de små elever og yngre uerfarne lærere har brug for mere støtte end ældre og mere erfarne lærere. Desuden ser det ud til at gode akustiske arbejdsbetingelser synes at være af betydning for fastholdelse af lærerne på deres arbejdsplads.</p>	
<p>Titel: Generende støj i storrumskontorer Ansøger: COWI</p> <p>Projektet evaluerer best-practice anvisninger om storrumskontorer, og som tager udgangspunkt i storrumskontorer, der specifikt er indført som led i virksomhedens ønske om at indføre nye arbejdsformer. Projektet vil give vigtig information om, hvad der kan gøres for at nedsætte eventuelle støjgener i storrumskontorer, og hvordan løsninger skal udføres i forhold til det arbejde, der udføres i kontorerne. Projektet er forankret i praksis og vil udvikle et virksomhedsrettet redskab til brug for arbejdspladser, der ønsker at mindske generende støj.</p> <p>Projektet udviklede spørgeskemaskalaer relevante for storrumskontorer, fik påvist sammenhæng mellem arbejdets karakter og graden af oplevet forstyrrelse samt fik dokumenteret effekt af især en af interventionerne, som havde effekt på både støj, forstyrrelse og koncentrationsbesvær. Projektet erfarede endvidere at det har betydning om man i et forebyggelsesperspektiv anvender terminologien støj eller forstyrrelse. Tilsyneladende er man mere løsningsorienteret mod støj, når betragter det forstyrrende end blot som støj.</p>	3,4
<p>Titel: Musikersundhed, lyd og hørelse Ansøger: AMK Odense</p> <p>Projektets formål har været at undersøge en række forhold omkring støjeksponering og forskellige former for høreskader (nedsat hørelse, tinnitus, støjoverfølsomhed, nedsat skelneevne) hos musikere. Man ville endvidere afprøve en mulig form for forebyggelse,</p>	3,1

Projekttitel, Ansøger	Mio.
<p>nemlig "transparent" høreværn.</p> <p>Projektet har tilvejebragt ny viden på musikerområdet. Musikere hører bedre end gennemsnittet. Dog klager de hyppigere over tinnitus og lydoverfølsomhed. Projektet viser, at musikerne er mest udsatte for deres egen lyd end for det øvrige orkestres og høretab blandt musikere kan forventes at være det samme som industriarbejdere. Der er derfor blevet udviklet et elektronisk høreværn som musikerne generelt var godt tilfredse med. Projektet har også vist, at en af udfordringerne er at få musikerne til at erkende at der er et problem med høreskader og få dem til at anvende høreværn tidligt i karrieren.</p>	
I alt for 'støj'	10,7
Tema: Stoffer og materialer	
<p>Titel: NANOKEM: Nanopartikler i farve- og lakindustrien. Eksponering og toksiske egenskaber Ansøger: NFA, KU, DHI, AAU</p> <p>Projektet har til formål at identificere og karakterisere de kritiske led i eksponerings- og risikovurderingen af nanopartikler i farve- og lakindustrien. Projektet vil klarlægge den fysisk/kemiske karakterisering af nanopartikler i farver og lak samt de toksiske effekter heraf.</p> <p>Projektet har som det første screenet sundhedsskadelige effekter af slibestøv fra en række malinger med og uden nanotilsætning. Resultaterne viser, at erstatning af kemikalier med samme kemikalier i nanostørrelse kan forårsage større eksponering pga. nanomaterialernes større potentiale for støvning. Derimod var der ikke en øget frigørelse af nanopartikler ved slibning af produkter indeholdende nanopartikler sammenlignet med konventionelle produkter. Projektet har vist, at indånding af nanoTiO₂ forårsager langvarig tilstedeværelse af TiO₂ i lungerne på mus samt langvarig inflammation. Projektet har fundet, at en række af de rene nanopartikler forårsager inflammation og DNA-skade ved lungeeksponering og at nanoTiO₂ forstærker åreforkalkning i en musemodel for hjertekarsygdom. Slibestøv fra maling indeholdende nanopartikler havde ikke større toksiske effekter end slibestøv fra de konventionelle produkter.</p>	5,0
I alt for 'stoffer og materialer'	5,0

Projekttitel, Ansøger	Mio.
Tema: Udredninger	
Titel: Arbejdsbetingede sygdomme i hånd og underarm. En systematisk litteraturgennemgang Ansøger: AMK Bispebjerg	0,4
Titel: Correlation between inguinal hernia (lateral and medial inguinal hernia) and work-related mechanical exposures Ansøger: AMK Herning	0,5
Titel: Association of Work with Deep Venous Thrombosis in the legs – a literature review of the evidence Ansøger: AMK Bispebjerg	0,4
I alt for 'udredninger'	1,3
I alt for afsluttede i 2011	50,2